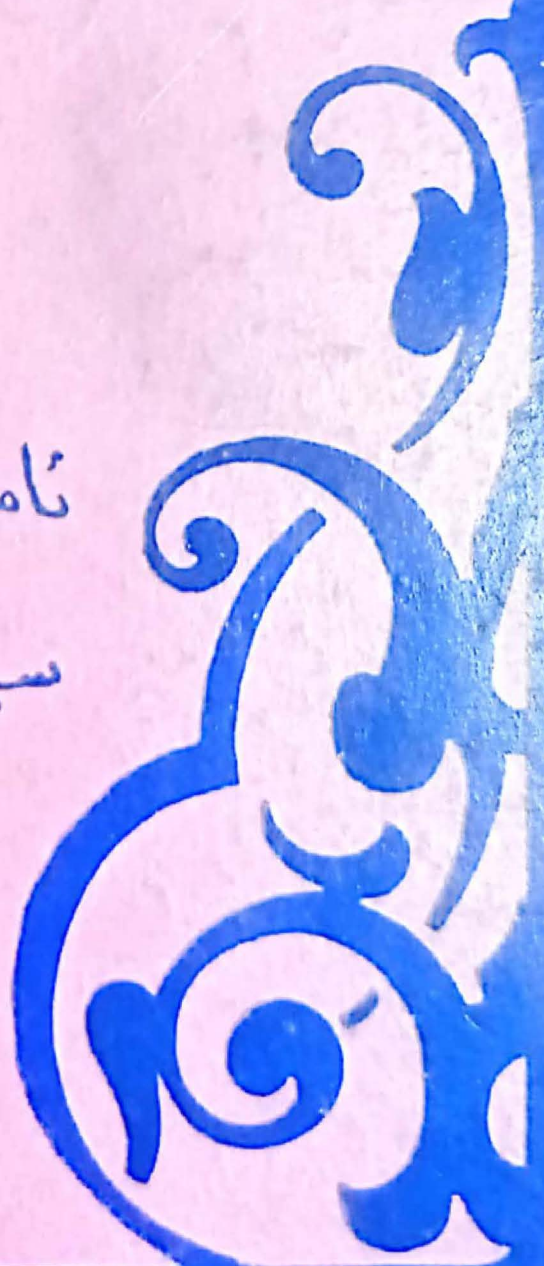
دوبەیتییەکانی

مەلاعومەری ساڵحی ساحێب "کۆیل"

ئامادەکراوی:

سید عبداللە صمدی

نام کتاب : دوبه تییه کانی
نام مؤلف :مەلاعومەری سالحی
ناشر محمدی : سقز
چاپ و لیتوگرافی چهر تبریز
تیراژ ۳۰۰۰ جلد

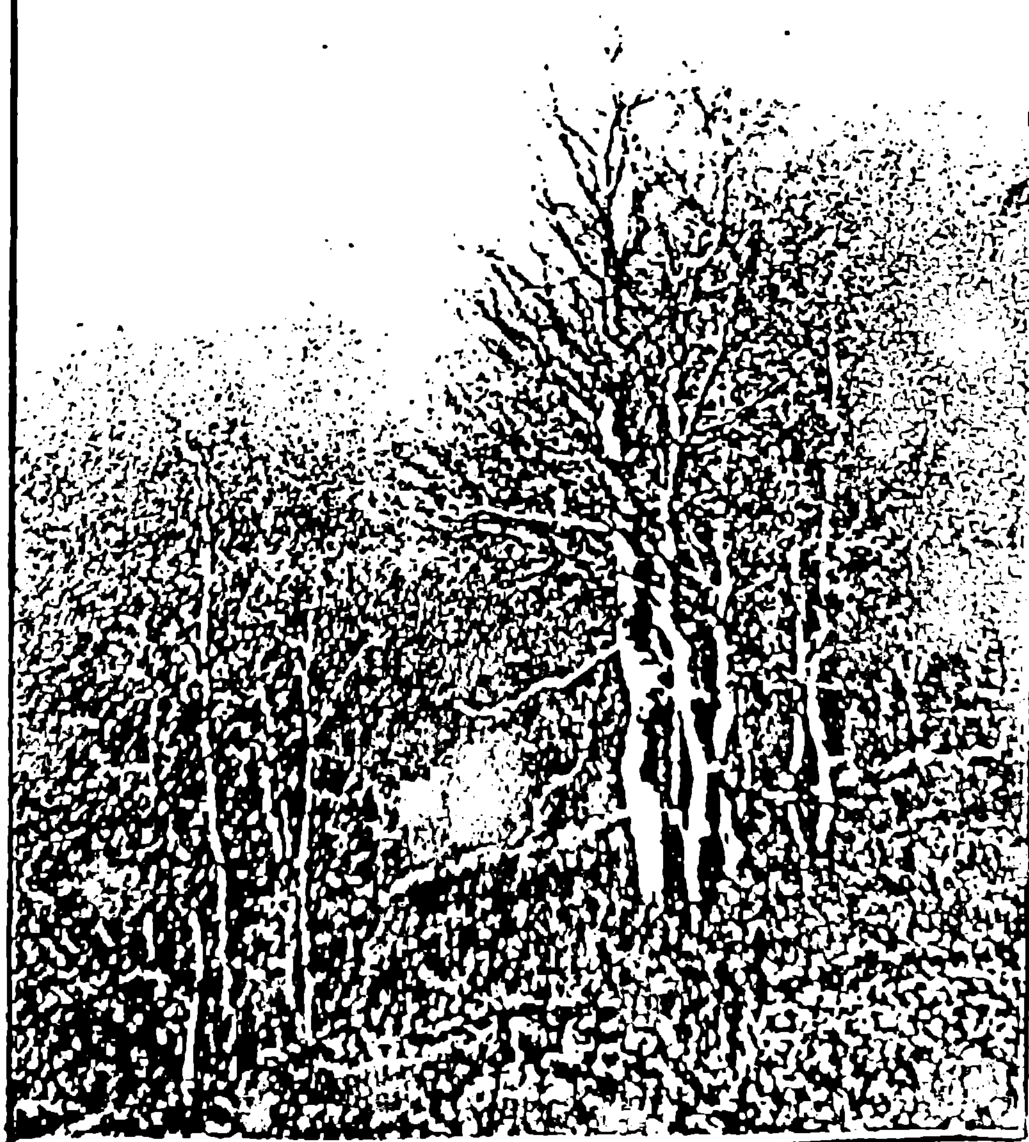
دوبەیتیەکانی

مەلا عومەری ساڵحی ساحێب «کۆلیل»

ناماده گرادی

سید عبدالله صمدی

هەهە موو رشاری ریاله وو دوشن

ره گی لی باده وس له جوم وو ده

هەهە موو رشاری ریاله وحردان

ره گی لی باده وس له جوم حوده

موو موو رشاری ریاله وو دوس

ره گی لی دوباده وس له جوم حوده

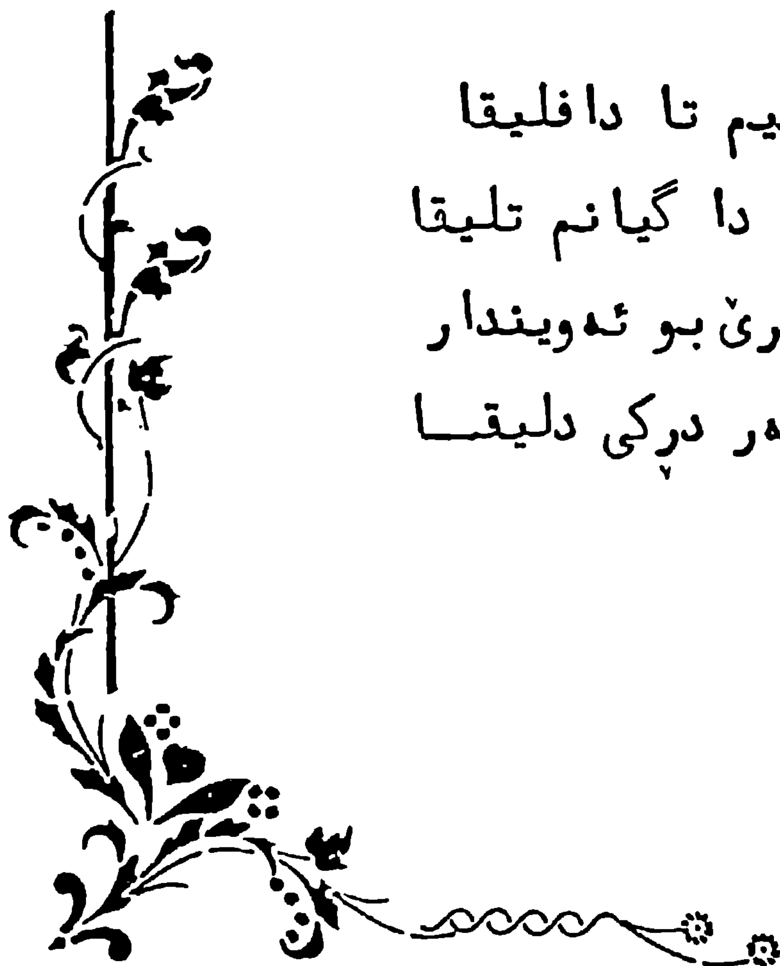
هەناسەم دای لە گۆنات هەر وەکو با
بە عاستەم با لە هەنیەی جوانی ئڕیا
بەڵام عیلمی مەلە چون نابەڵەد بو
هەناسەی لێ بڕا بێچارە خنکــــا

وتم : نامە بنوسم دڵ پەشۆکا
بە ئاڵۆزی و پڕی لێم هاتە چۆکا
" کە خامە دو زمانە و نامە ڕو ڕەش " ١
گولێش لەم بەینە نابێ هات و چۆ کا

ئەوەندەت دڵ گوشیم تا دافلیقا
لە ژێر پێی تانە دا گیانم تلیقا
لەشی هەستم حەریرێ بو ئەویندار
بە تون کێشاتە سەر دڕکی دلیقــــا

٤

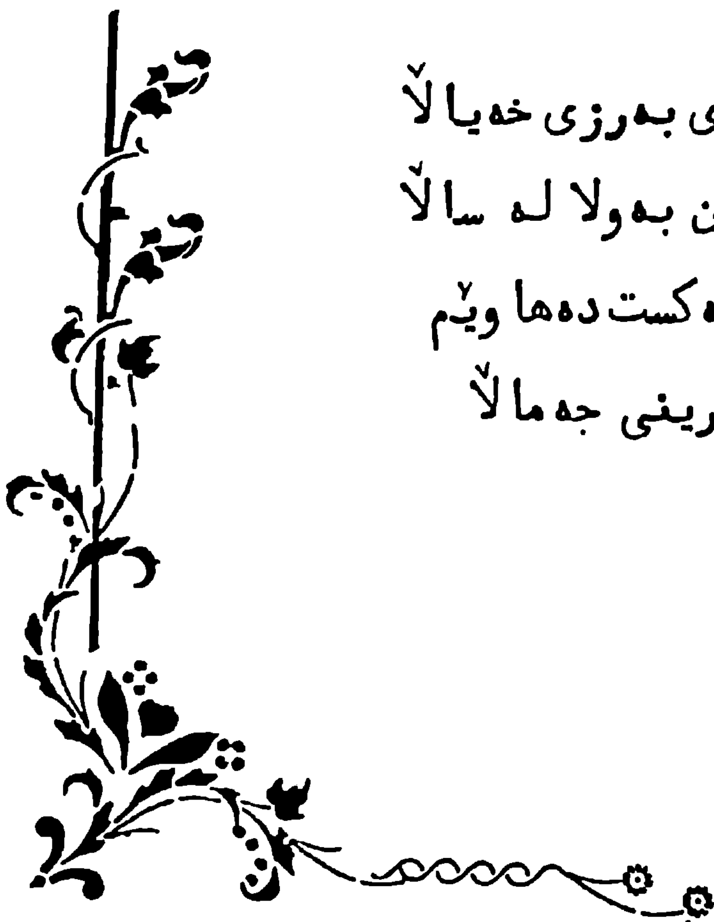
چەنێ کوێرەوەریم کێشا لە ڕێتا
ئەوەن پێم نا بە ئاوڕوما لە پێتا
لە سەر فەرشی حەریری شیعری نەرما
پەریشم ڕێ نەدا بنوێ لە جێتا

٥

سرشکی چاوەکانم کەی؟ لە کوێ دا؟
لە گوێنی پرپرەی گوارەن لە گوێ دا
لە غەیری خۆی نەبێ ناچێ لە هیچێ
چ ئەسرینێکی ڕژیا بێ لە سوێ دا

٦

لە سەر دوندی چیای بەرزی خەیاڵا
لە دەی مانگی گوڵان بەولا لە ساڵا
بە دوربێنی دڵم عەکست دەها وێم
لە بەر کۆشکی بلورینی جەماڵا

٧

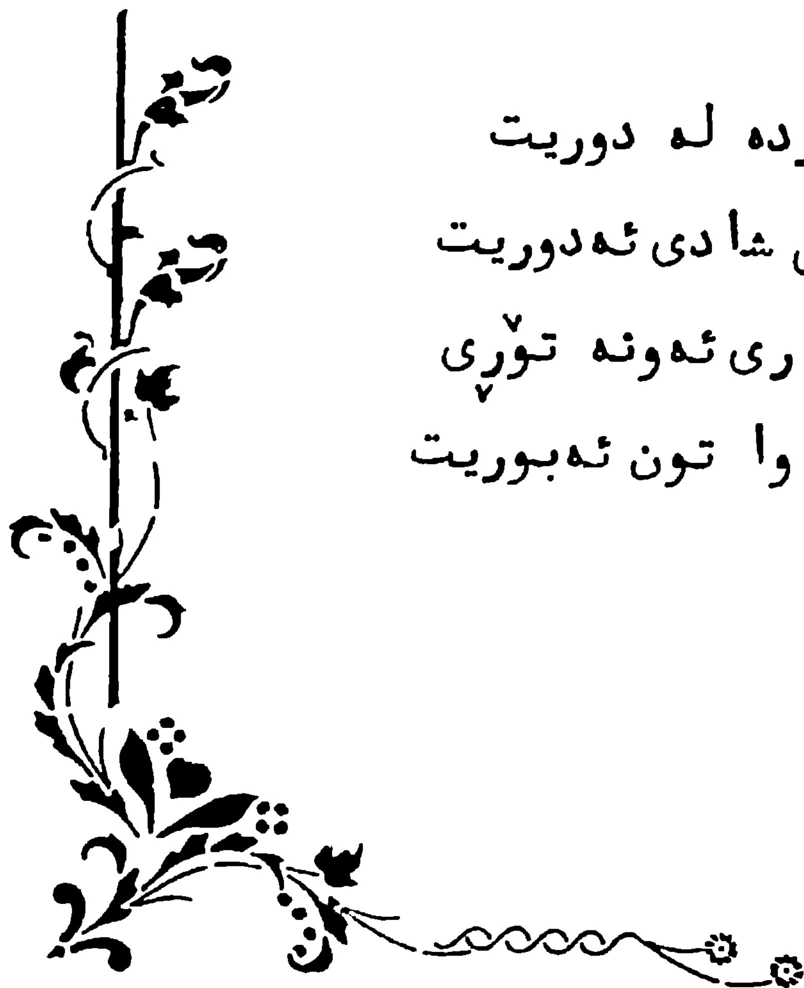
شەوێ پێم نا بە سەر شەرم و حەیا دا
پەنام هێنایە بەژنت ، لەو پەنا دا
وتم کەی ڕۆژە ؟ فەرموت ئەو سەعاتەی
لە سەر سینگم دەست ئەو سوخمە لادا

٨

ژمارەی بەختەکەم سفرێکە لای چەپ
وەکو تۆپێ زەمانە دایە بەر شەپ
بە شوتێ کەوتە دەروازەی ئەوینت
گوڵێرێ وەك منیش مات و قڕ و قەپ

٩

دەرونم ئاوسی دەردە لە دوریت
لە مێرگی دڵ گوڵی شادی ئەدوریت
مەگەر ئاهوی تەتاری ئەونە تۆڕی
کە جارێ هەڵکەوی وا تون ئەبوریت

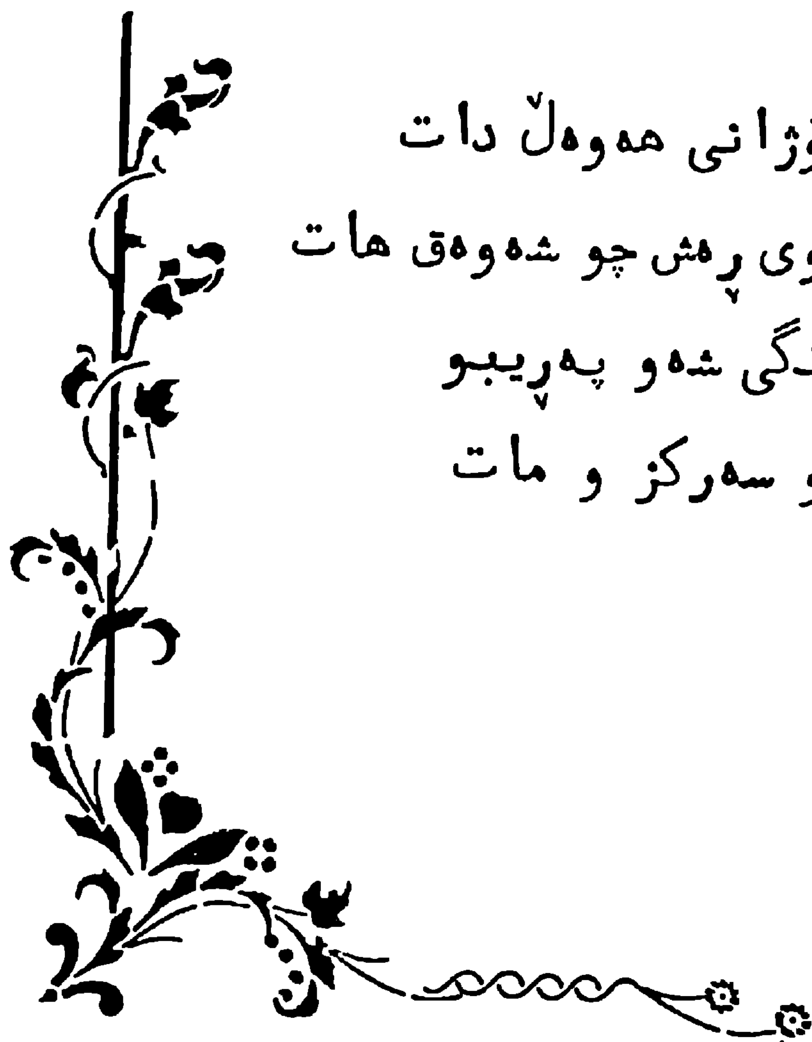
کەسێ کۆلیلە بۆ تۆ دێتە پیریت
وەکو ڕۆژانی جوانی وەختی پیریت
بە ئەو پەیمانە مەستە داتە دەستی
بە ئەو پەیمانە بەستی هەر لە بیریت

کلەی چاوی خەیاڵە خاکی ژێر پێت
لە شوێنت وێڵە، پیروێڵەت بە گژ چێت
لە جێی لێو نوێنەری ماچی گلێکە
گولێ وەک تۆ بە نازۆ پای لە سەر نێت

بە ئەو قەولانە ڕۆژانی هەوەڵ دات
وتم : ئەلبەت شەوی ڕەش چو شەوەق هات
تەمەس نەمزانی ڕەنگی شەو پەڕیبو
سپی وا هەڵگەڕابو سەرکز و مات

١٣

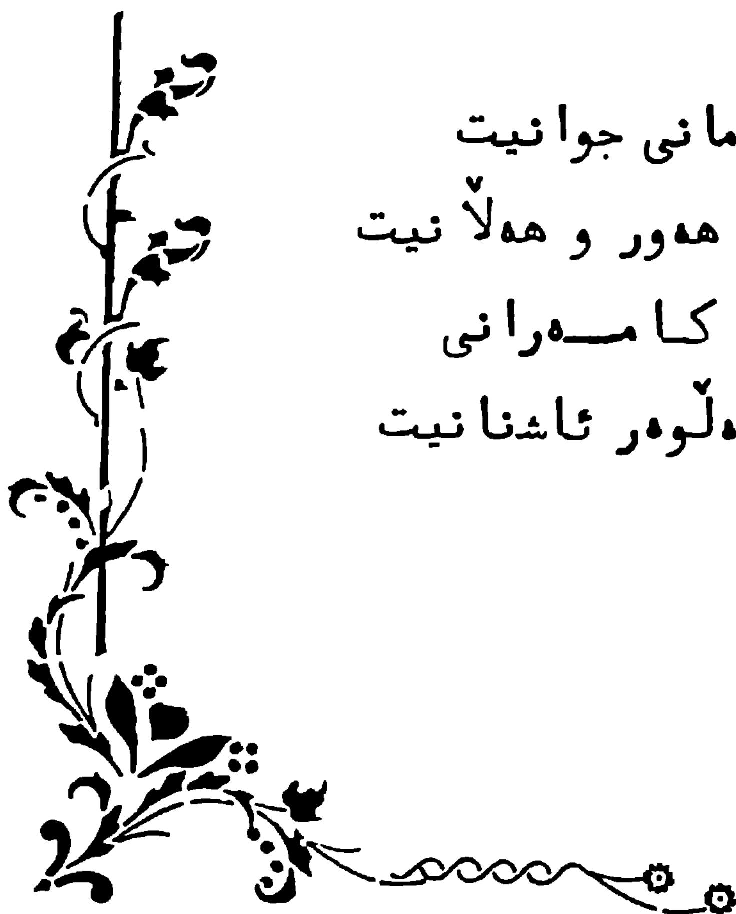
تکێ ئەشکم لە خەو دا کەوتە سەر ڕوت
خەریك بوم بیسڕم نەت هێشت و فەرموت :
بە شەونم ڕومەتی ڕوتی گوڵاڵــــــە
دەسێنێ ئاو لە چاوی لەعل و یاقوت

١٤

زەمانی شیعرەکانی من لە سیمات
دەیانکرد چینە وێنەی تەیری ئاوات
ئەتۆ باڵت پڕوزاندن وەباڵی
حەمو ئەو بێ گوناحانە وە باڵات

١٥

گەش و ساماڵە عاسمانی جوانیت
بە بیری سەخڵەت و هەور و هەڵا نیت
لەشت مانگی گوڵانی کامــەرانی
بە بای سەردی خەزەڵوەر ئاشنانیت

١٦

ئەویندا ری دەسی بەستم دەمی سوت
برا جەرگم بە سیحری چا وی جا دوت
لە قولکەی گەردن و چاڵی چەنەی تۆ
دڵم دیلە وەکو ها روت و ما روت

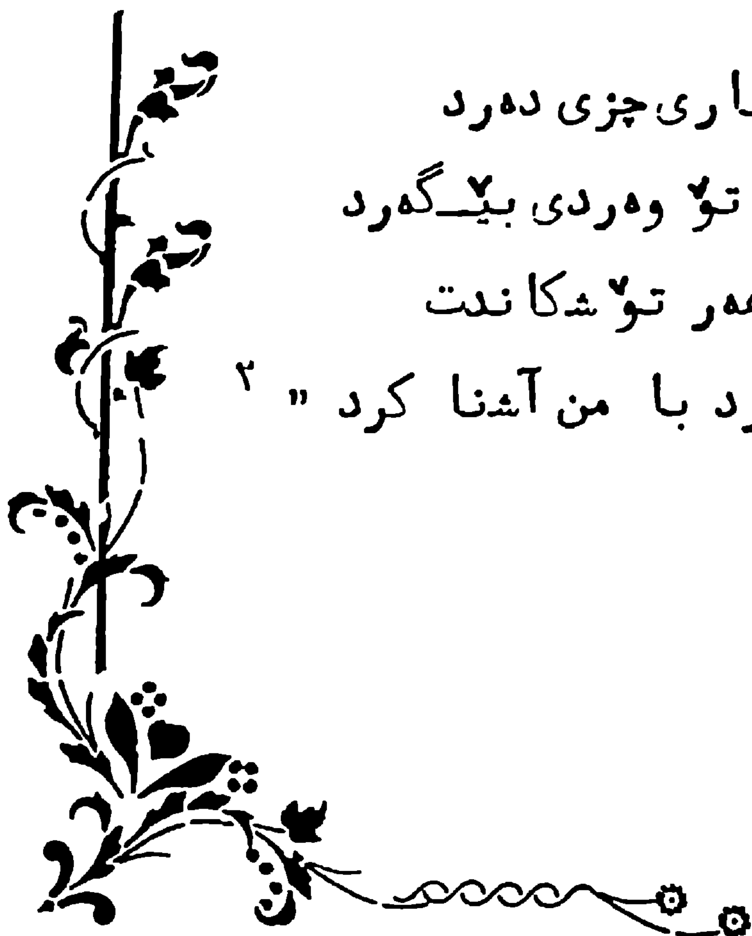
١٧

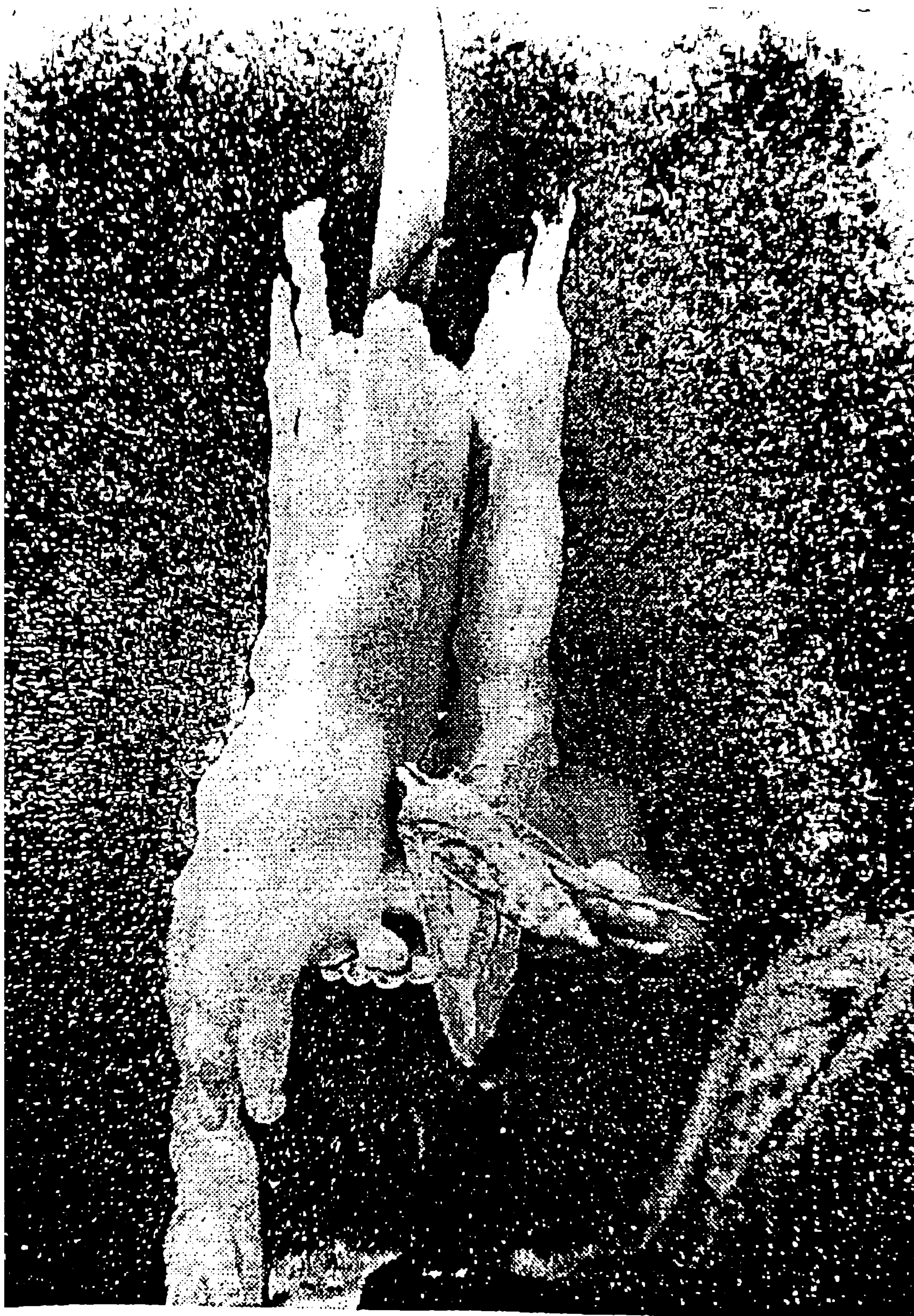
دەسی دڵ کا تی شـلـلیکی گولەی ئا خ
دەلەرزێ سەر دەکا لولەی سرِی نا خ
دەسـومێشـی دەرونم راسە ئەمما
دڵی دڵ نەرمە بۆ تۆ هەر لە بنچا خ

١٨

نەخۆشێکم لەت و پا ری چزی دەرد
گوڵی بەردی رِەقی تۆ وەردی بێـگەرد
بلوری عومرەکەم هەر تۆ شکا ندت
" کـە هـر چە کـرد با من آشنا کرد " ٢

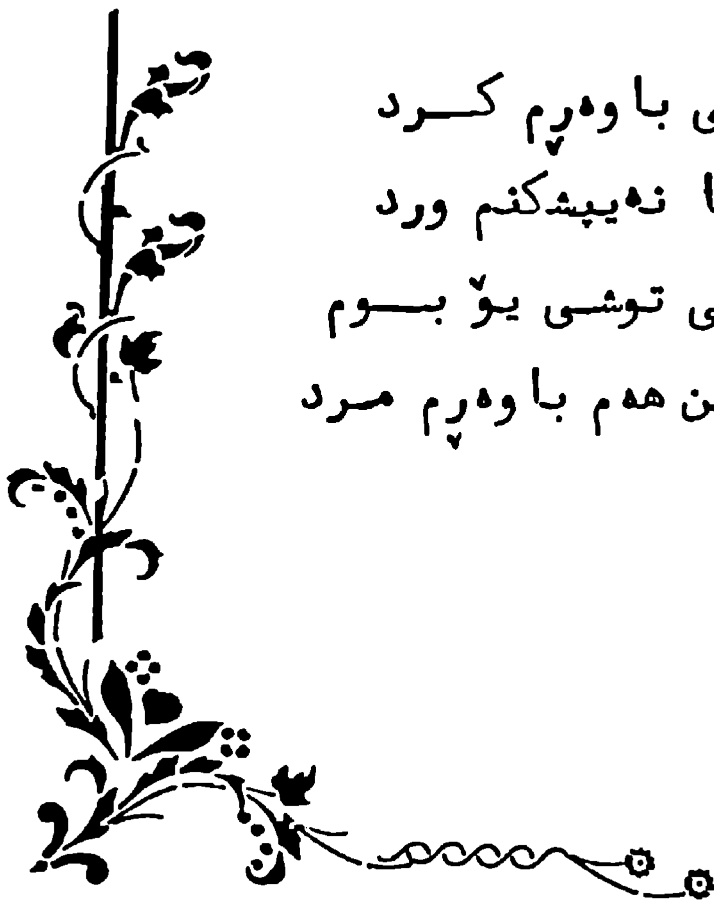

له خه‌رمانی گیانم دا شه‌راره‌ی

١٩
خزایە باخەڵم پیرێژنی دەرد
بە کوڵێ بەفر و ئەندامێ سڕ و سەرد
کەلی چڵکن لە زستانی دڵی من
دەلەرزێ هەر وەکو شوشە لە بەر بەرد

٢٠
چ نابێ زاهیدا تۆ بی و خوداوەند
قوڵێ هەڵخە بەرەو تالاری دڵبەند
ئەگەر زوتر نەکەی کارێ نزیکە
گوڵی گەش بۆ قەلەڕەش بێتە لەبخەند

٢١
بە بونی خۆشەویستی باوەڕم کــرد
بە دویا شوێن نەما نەیپشکنم ورد
دەسی ئاخر بە توشی توشی یۆ بــوم
مغابن ، هەم ئەوین هەم باوەڕم مـرد

٢٢

وەرێ نەگرێ ئەگەرچی بیر و باوەڕ
درۆ ناکەم درۆ دەرە، دەر بکا پەڕ
بە یادی تۆ وە شەو تاکو بەیانی
لە چاوانم دەبارێ ئاگری تەڕ

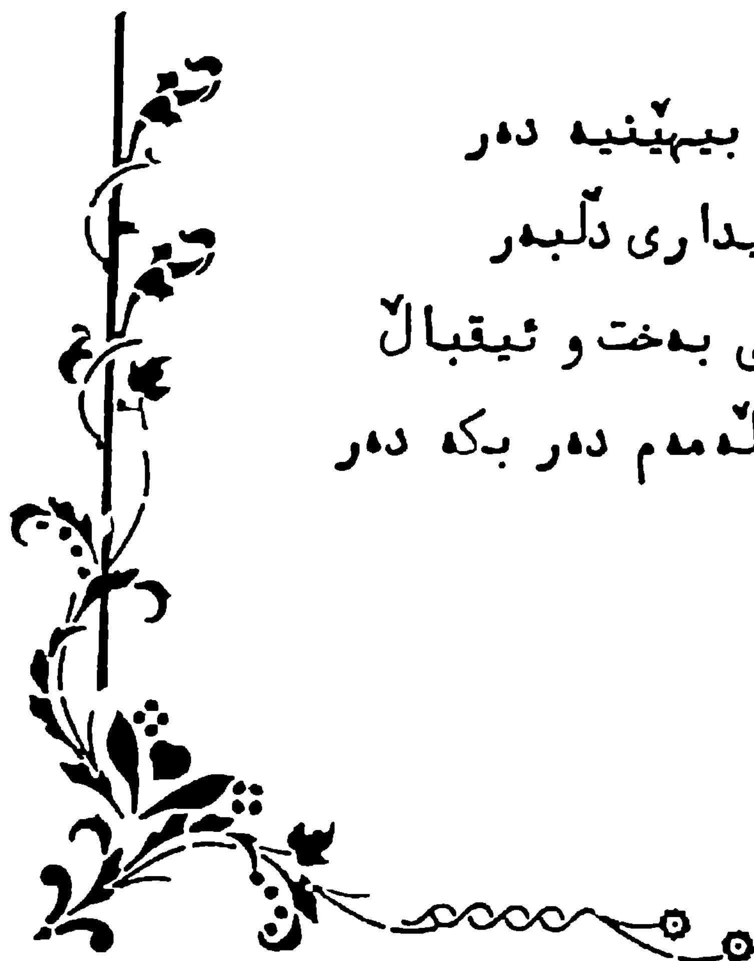
٢٣

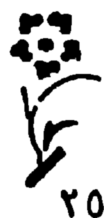
ئەگەر هەڵدێ لە ئاسۆی لێو بریێ جار
بزەی کز هەڵگەڕاوم وەک هەتیو بار
ئەوە ڕوبەندی سەر کوڵمی گرینە
لە بەر تانەی رەقیبی توخن و شۆفار

٢٤

وەکو ماسی لە ئاو بیهێنیە دەر
پەلە قاژێمە بۆ دیداری دڵبەر
وەرە ئەی ناوەرۆکی بەخت و ئیقباڵ
لە ئەم تەنگ و چەڵەمەم دەر بکە دەر

٢٥

لە پێش تۆ دا گەلێ شاگوڵ لە گوڵزار
دەشنیانۆ ، بە لەنجە و لار و ئەتوار
لە ئەنجاما ، تەواوی بێ سەر و شوێن
سەری ناوە چ نەخشین و چ ساکار

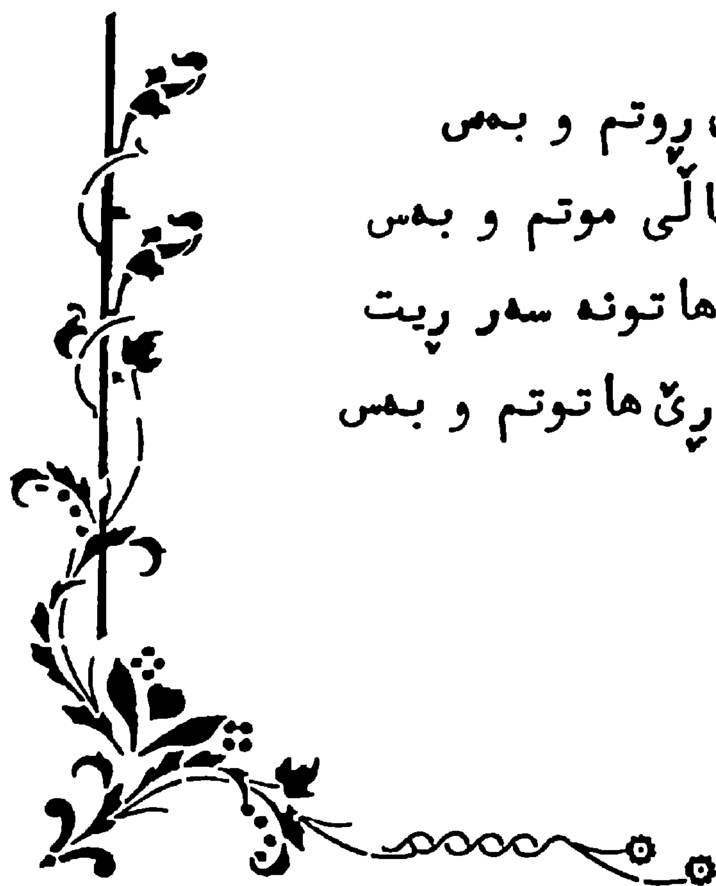
٢٦

جەهانم قەت وەکو دوێنێ نەبو یار
بە پێ پلکەی ئەوینا بۆ هەوەل جار
سەری خستم ، وەلێ ئەونەی نەمابو
بتاوێمۆ بە تینی خۆری دیدار

٢٧

ئەمن ئاوێنەداری ڕوتم و بەس
ئەمن بەستە بە تاڵی موتم و بەس
ئەوانە دڕکەزێن هاتونە سەر ڕێت
ئەمن وەك گوڵ بەڕێ هاتوتم و بەس

٢٨

لە سەر تالانی دڵ کەوتۆتە قەرقەش
بژانگ و تێغی ئەبرۆ ، پەرچەمی ڕەش
یەکێ بۆ تیرەباران و یەکێ تر
سەری ببڕێ ، لە داری دا ئەوی کەش

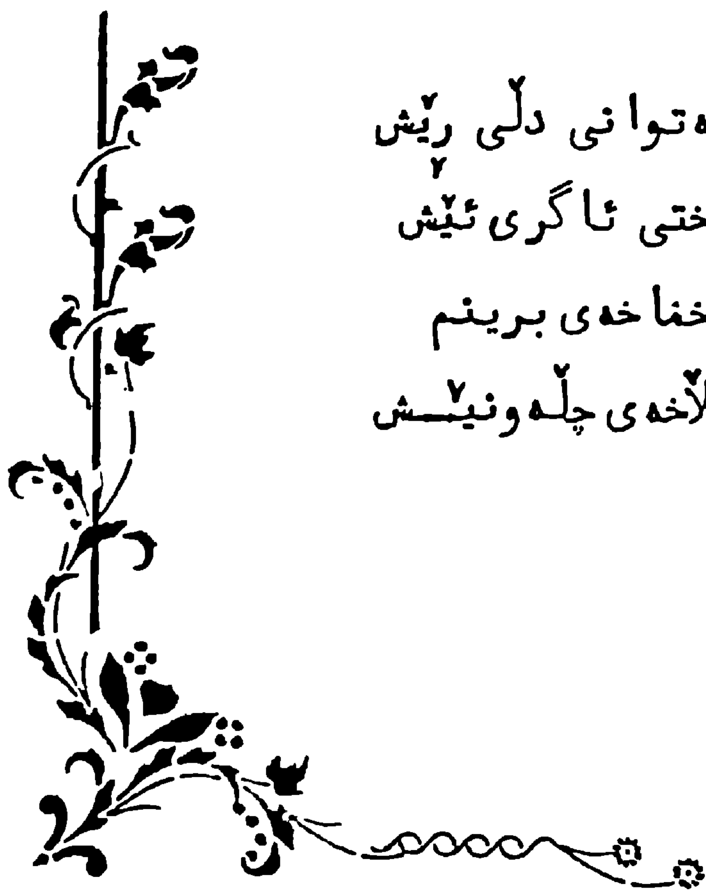
٢٩

نەما مێکی نەزۆکە سەروی تەڕپۆش
منالی میوە قەت نانێ لە سەر کۆش
سەرم سوڕە لە بەژنی ڕێکی ئێوە
سەهی سەروە کەچی گردویە لیمۆش

٣٠

خەمی تۆ بو بە هەتوانی دڵی ڕێش
خەمی تۆ بوبە سوختی ئاگری ئێش
چەنێ ڕو سوری چەخناخەی برینم
دڵم ڕوناکی چەپلاخەی چلەونێش

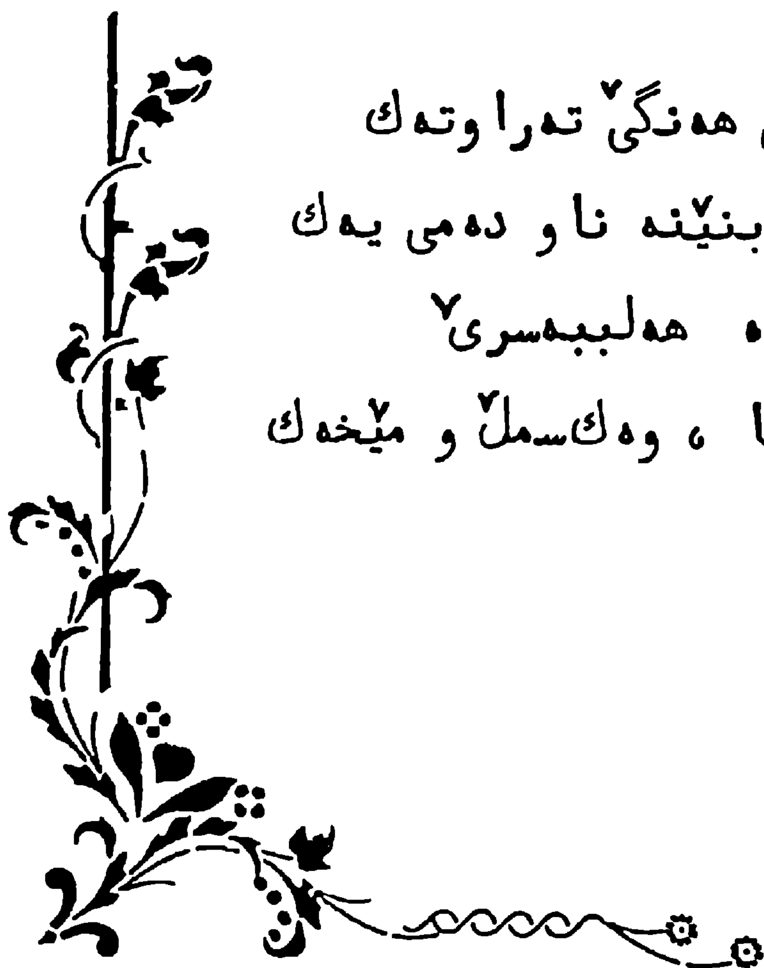
بەشی عالەم لە ڕۆژێکا کرا بەش
لە ڕەش هەڵگردنا بوینە برا بەش
ئەتۆ چاوو برۆ و خاڵ و قژت کەوت
برایە بەر منیش بەخت و شەوی ڕەش

ئەگەر قارە ئەگەر نازە ئەگەر ڕێسک
بەسە ، خەنجەر بریقەی دای لە سەر ئێسک
بە گریانی عومەر زوڵمە کەنینت
گەلێ خنکا گوڵی قاقا بە فرمێسک

بە تامەزرۆی دڵی هەنگێ تەراوتەک
لە گەڵ گوڵ دەم بنێینە ناو دەمی یەک
دڵم ئاواتە خوازە هەڵببەسری
بە سەر سوخمەکەتا ، وەک سمڵ و مێخەک

٣٤

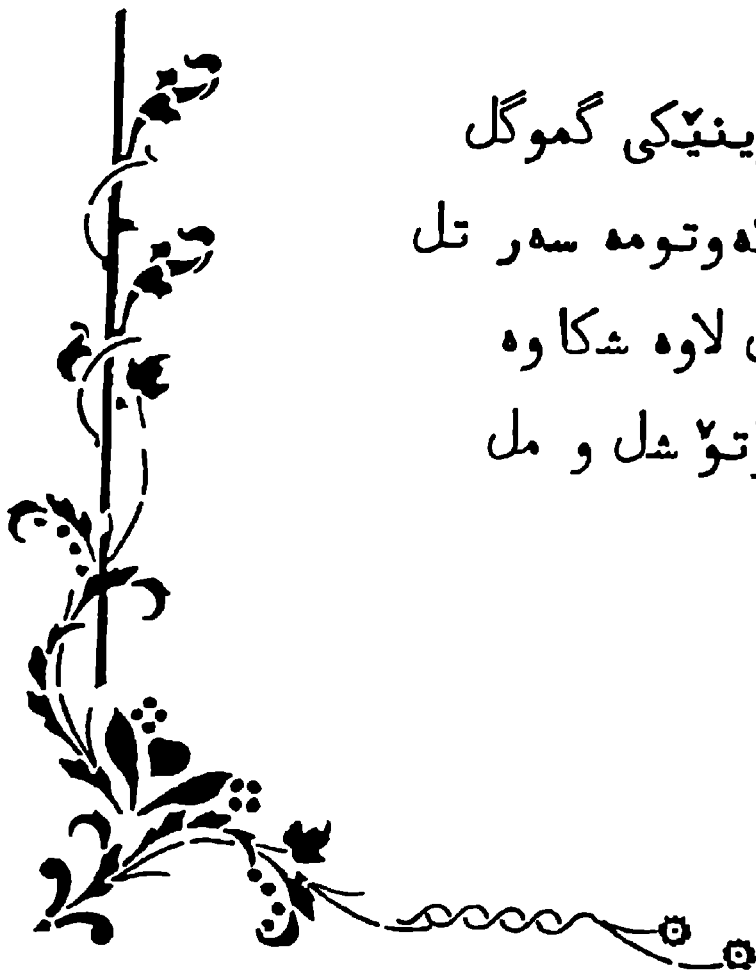
بە جوانی مەخمەڵی سەوزە قوبەی خاڵ
بە توندی زاری بەستەزمان دەکا لاڵ
کە ماڵێکم نەبو بیدەم بە خاڵت
کەمالم کالە رەنگی ، تام و بوی تاڵ

٣٥

بلوری ئەشکی وەک ئاقێقی ڕکۆلیل ،
کەویری ڕومەتی پۆشا وەکو نیل
نزولەی چێتە لای خوا دیل و بەستە
لە خوێن گەوزێ کەسێ دامی لە بەرتیل

٣٦

لە سەر تەختی ئەوینێکی گموگل
منە زامارەکەت کەوتومە سەر تل
دەس و ڕانی لە چل لاوە شکاوە
دڵە کۆلیلەکەم بۆتۆ شل و مل

بە دووربێنی دڵم عەکست دەها ویــم
لە بەر کۆشکی بلوورینــــی جەماڵا

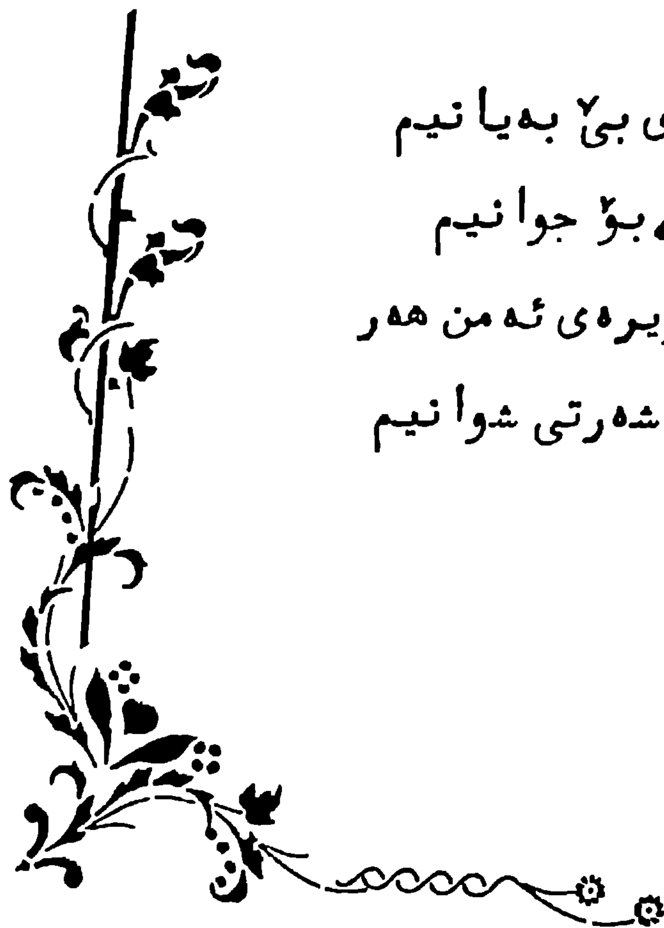
تەزی وادەی درۆ گیانی تەزانم
بەرامە و بەرهەمی ژینی وەرانم
دڵێکم بو بە ساقی دامە دەستی
دڵی بشکێ دڵی ساقی شکانم

دەترسم هەڵدرم سوفرەی دەرونم
نەمێنێ دەوڵەتی تاقانە بونم
هەمو کەس شێت ببن بێتو بزانن
لە نابودی دەکا پەرژین جنونم

چڵەی چاوی شەوارەی بێ بەیانیم
ڕەشم پۆشاوە بۆ تۆ، بۆ جوانیم
وەکو سەنعان وتو ویرەی ئەمن هەر
بە سەرهاتی دڵە و شەرتی شوانیم

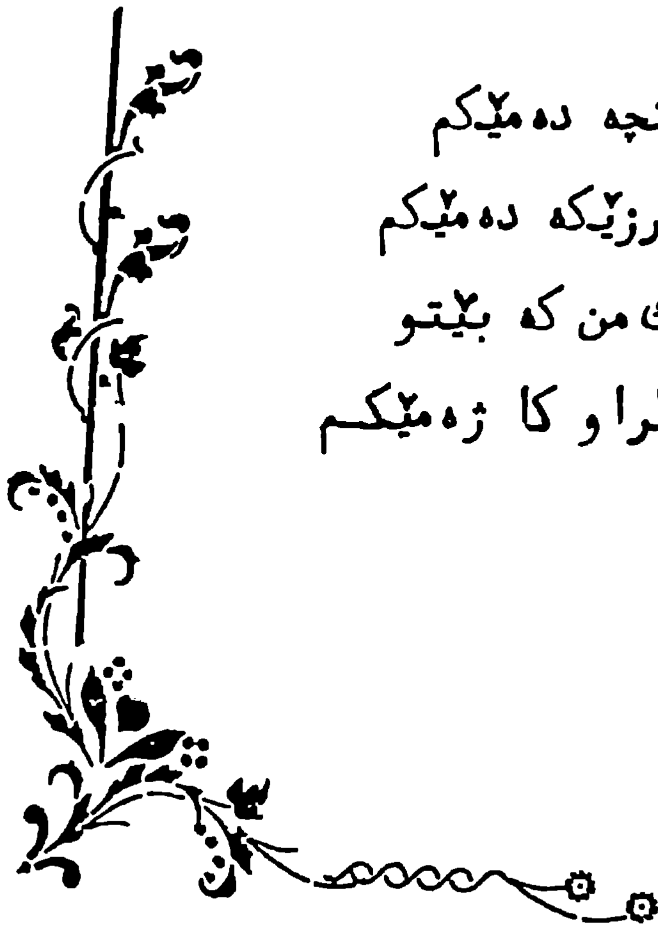

٤٠

ئەویندارێکی هەر ئەونە بە سۆزم
لە رێگەی هات و چۆتا گەرد و تۆزم
بە مەرجێ گیانە تۆزێ لێت بنیشم
ئەگەرچی خاکم ئەمما قیت و قۆزم

٤١

بە گەرمە پێکەنینێ چو لە بیرم
لە نێو ئەم راوگە دا چەندەم نەچیرم
لە بەر ئەم بەر بەرۆچکە پڕ لە سیحرە
هەتا کەی هەڵئەچۆقێم و زەویرم

٤٢

دەمێکە چاوەرێی خونچە دەمێکم
بە بێ ئەو سالە وەرزێکە دەمێکم
خدر زیندو نیە وەك من کە بێتو
لە چەشمەی لێوی تێرا و کا ژەمێکم

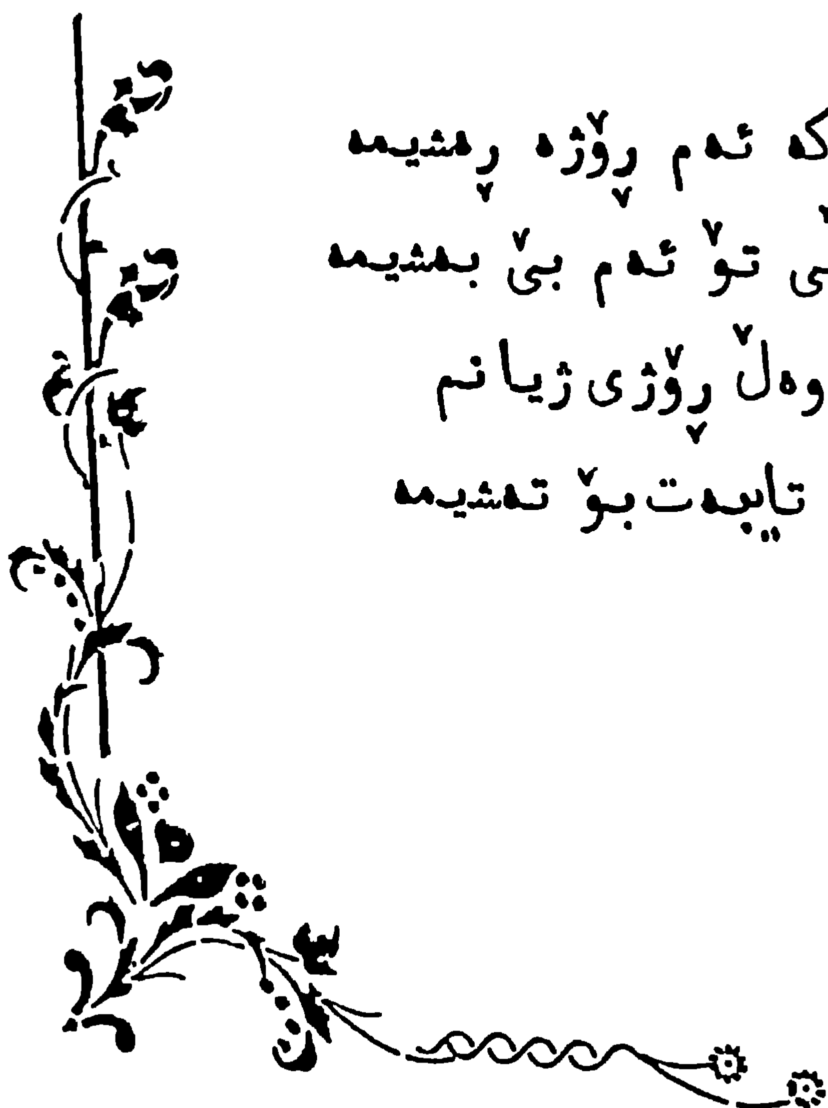
وەکوو مێگەل لە سینگم موو دراوە
هەچی دەرد و، خەم و، کۆسپ و، زوخاوە
کە ڕوتم دی کەڕوی هێنا ڕەش و شین
دڵم ئەم چنگە گۆشتە ماڵ خراوە

بەڵێ عالەم لە کێ بەر کێی شەڕایە.
ڕق و کینە لە پایەی ئەوپەڕایە
بەڵام خۆ من بڕستم لێ بڕاوە
شەڕی تۆ وەك لە گەڵ کوێر و کەڕایە

گەرای زگماکە ئەم ڕۆژە ڕەشیمە
لە ماڵ و خاڵی تۆ ئەم بێ بەشیمە
شەرا بردوی هەوەڵ ڕۆژی ژیانم
خەفەت ڕێسینە تایبەت بۆ تەشیمە

٨٥

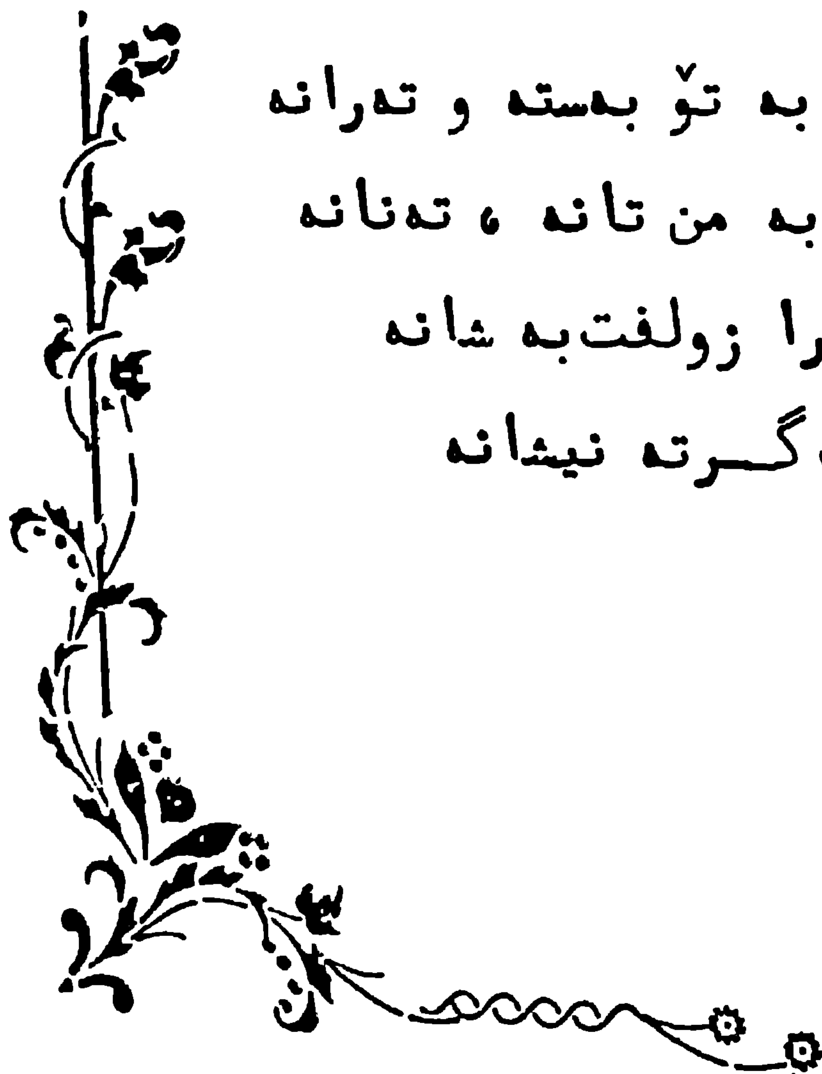
نەماوە ئەو گوڵەی ئەیکەم بە بۆوە
بە بیری بۆی هەناسەی خۆشی تۆوە
دەمی ئاخر ئەکەوتە دەستی (کۆلیل)
گوڵی عەتری دەماغی تۆی بە تۆوە

٨٦

بریقەی پوڵەکەت وەک وردە شیشە
ئەچێتە چاوی جەرگمدا هەمیشە
کە بۆ هەورم گەڕانۆ ئەم هەواڵە
لە داخا شین و زاری بو بە پیشە

٨٧

لە من پێشکەش بە تۆ بەستە و تەرانە
لە تۆ پێشکەش بە من تانە ، تەنانە
بە شیعری من کرا زولفت بە شانە
کەچی تۆ ناخمت گـرتە نیشانە

٨٨

دەمی تۆ خورهەڵاتی پێکەنینە
دەمی من سەروتاری تاریشینە
دڵی من ئەو سەعاتە گۆڕی غەم بێ
دەماغی تۆ بەهاری شانشینە

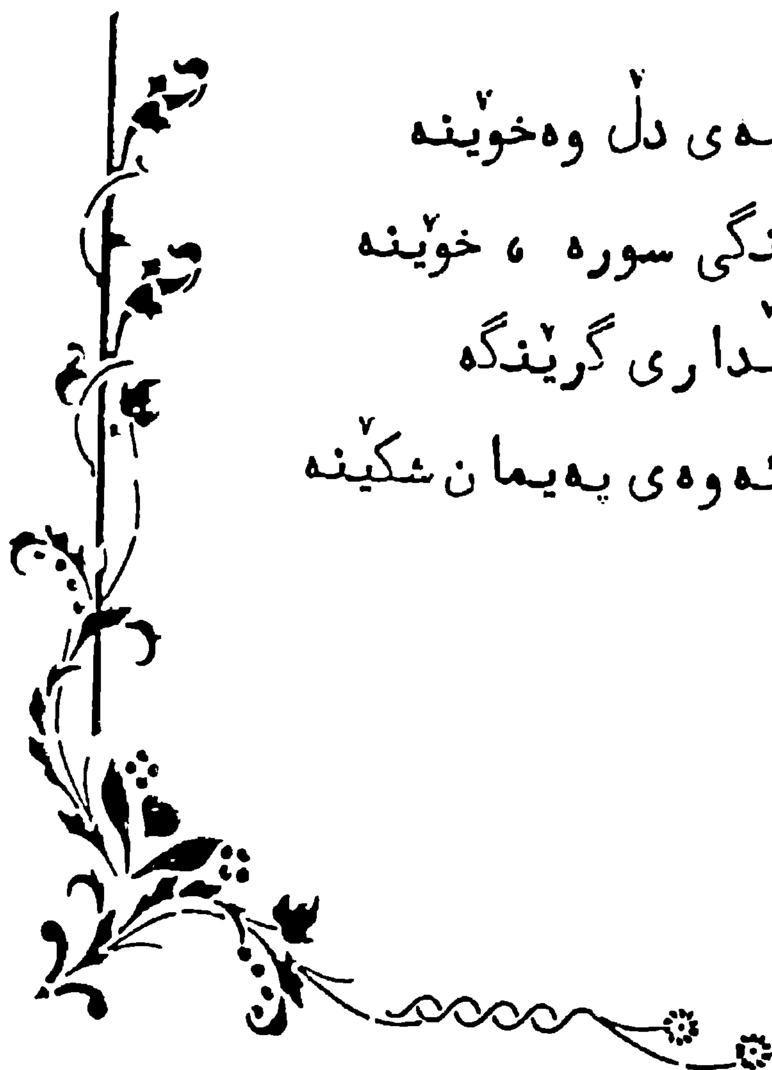
٨٩

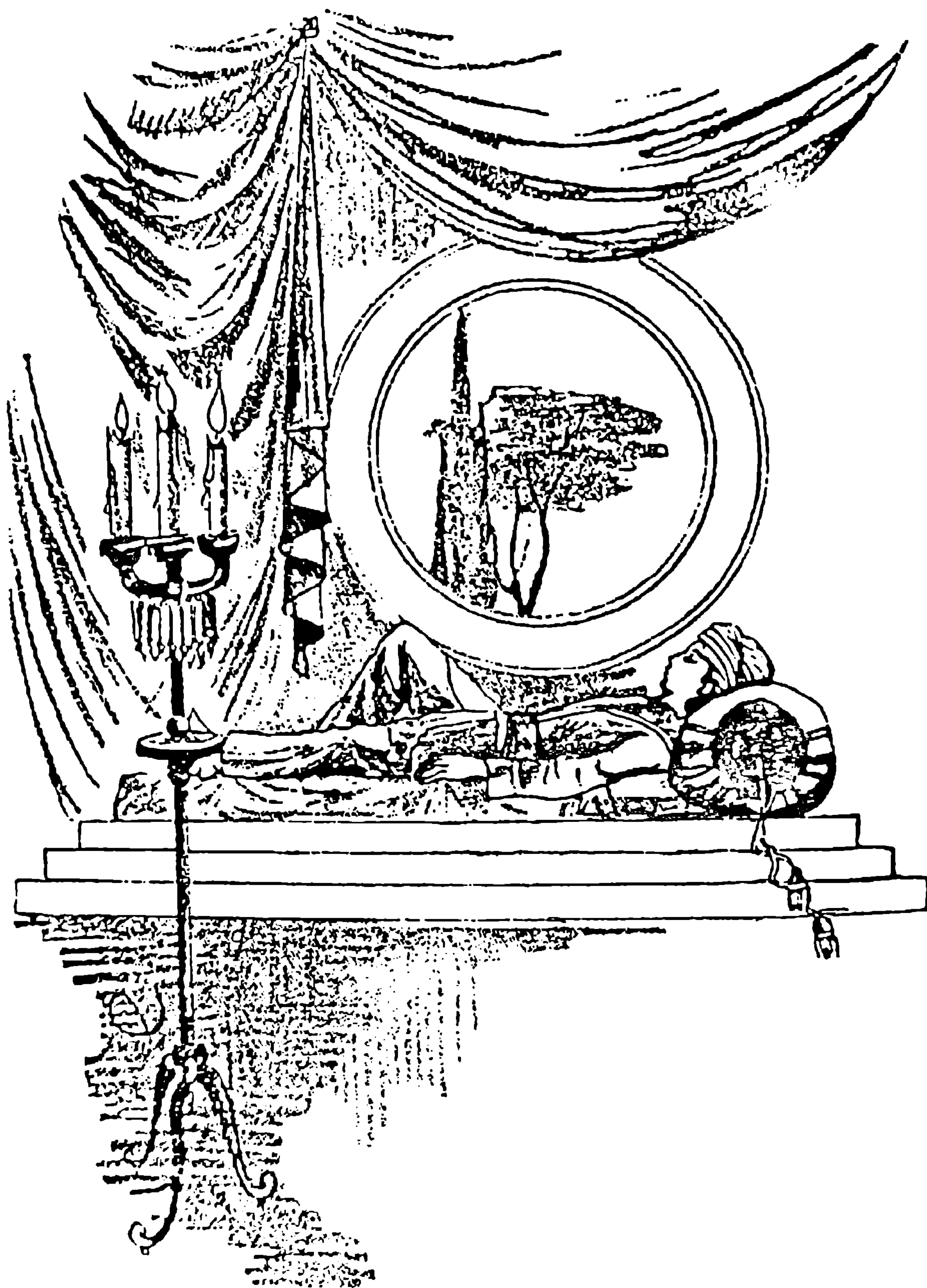
سکوتم دەنگی ناڵینی حەیایە
گولەی گەرمە دژی فێلْ و ریایە
چرای مەکرم وەکو تۆ هەڵنەکرد من
بژانگم سیم و ئەشکم کارەبایە

٩٠

خەتی باڵی پەپولەی دڵ وەخوێنە
چ رازێکە لە رەنگی سورە ، خوێنە
ئەڵێ پەیمانی دڵداری گرێنگە
بە خوێن گەوزێ ئەوەی پەیمان شکێنە

لـە سـەر تەختی ئەوینلێکی گـموگـل

٩١

به گوێچکەی دڵ دەبیسم یا خەیاڵە
دەفەرموی وەسڵی من بۆ تۆ مەحاڵە
قەلاچۆی تێکەوێ یا ڕەب درۆزن
هەناسەی عاشقی زاری حەواڵە

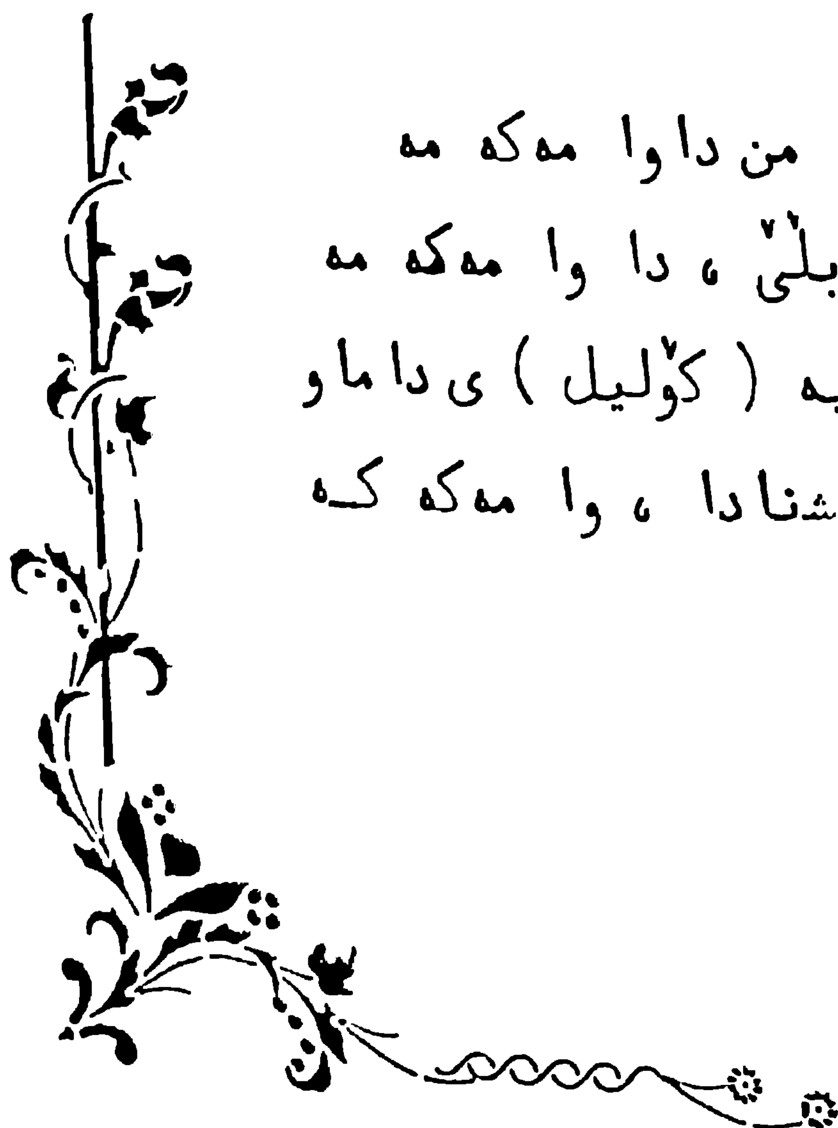
٩٢

مەپرسە چۆن لە نێو تەندوری حیلە
منی بێچارە بومە دەستە چیلە
تەوەززەل بەزم و شایلۆغانی گێڕا
لە سەر تەرمی دڵی کوژراو بە پیلە

٩٣

قەراری دڵ لە من داوا مەکە مە
بە چاوی خۆت بلێ ، دا وا مەکە مە
غەوارە خۆ نییە (کۆلیل) ی داماو
لە دەر هەق ئاشنادا ، وا مەکە کە

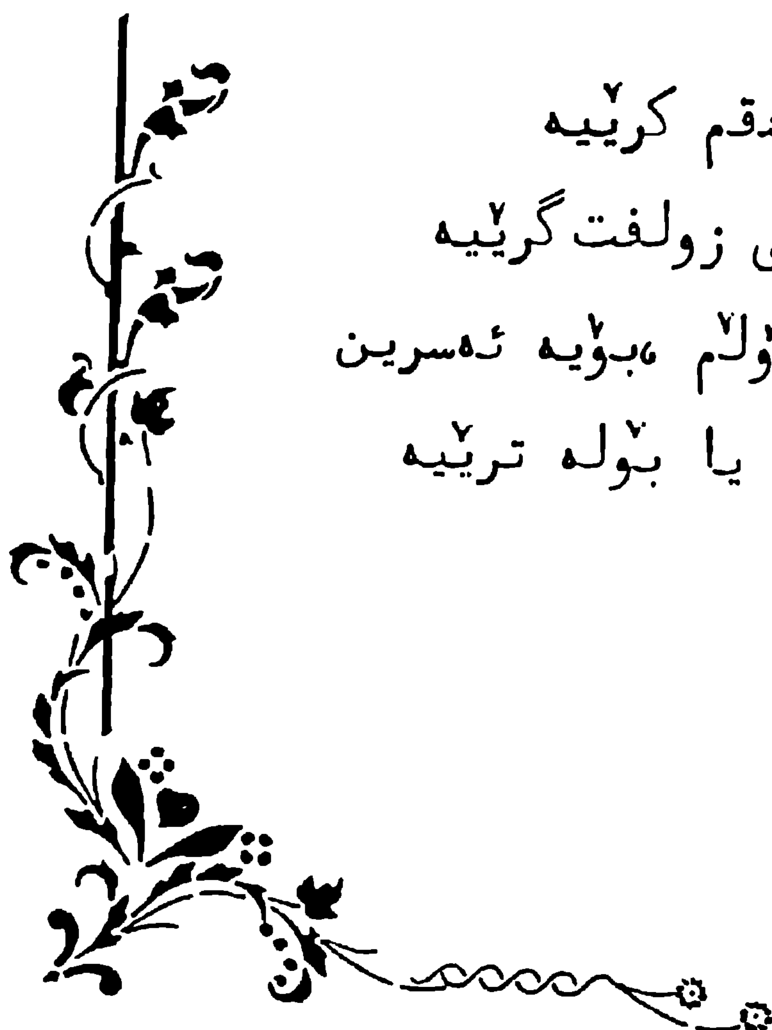
هەمو ئەو سور و سپیە ماسیانە
لە ڕوباری ڕەگن ، یەك باسیانە
ئەڵێن (کۆلیل) ی تۆ تەنیا یەء قوربان
درۆیە کێ بڵێ دو یا سیانە

نە پێویستم بە تارە نە بە عودە
نە سۆزی ساز و،نە دەنگی سـرودە
هەمو ژێتاری پڕ ناڵە و خروشن
ڕەگ و تاڵی دەبزوێن ، لەم وجودە

کرێکارم خەمی عیشقم کرێیە
لە سەر دڵما خەمی زولفت گرێیە
لە سەر پەلکی مژۆڵم ،بۆیە ئەسرین
ئەڵێی لۆستێرە ، یا بۆلە ترێیە

٩٧

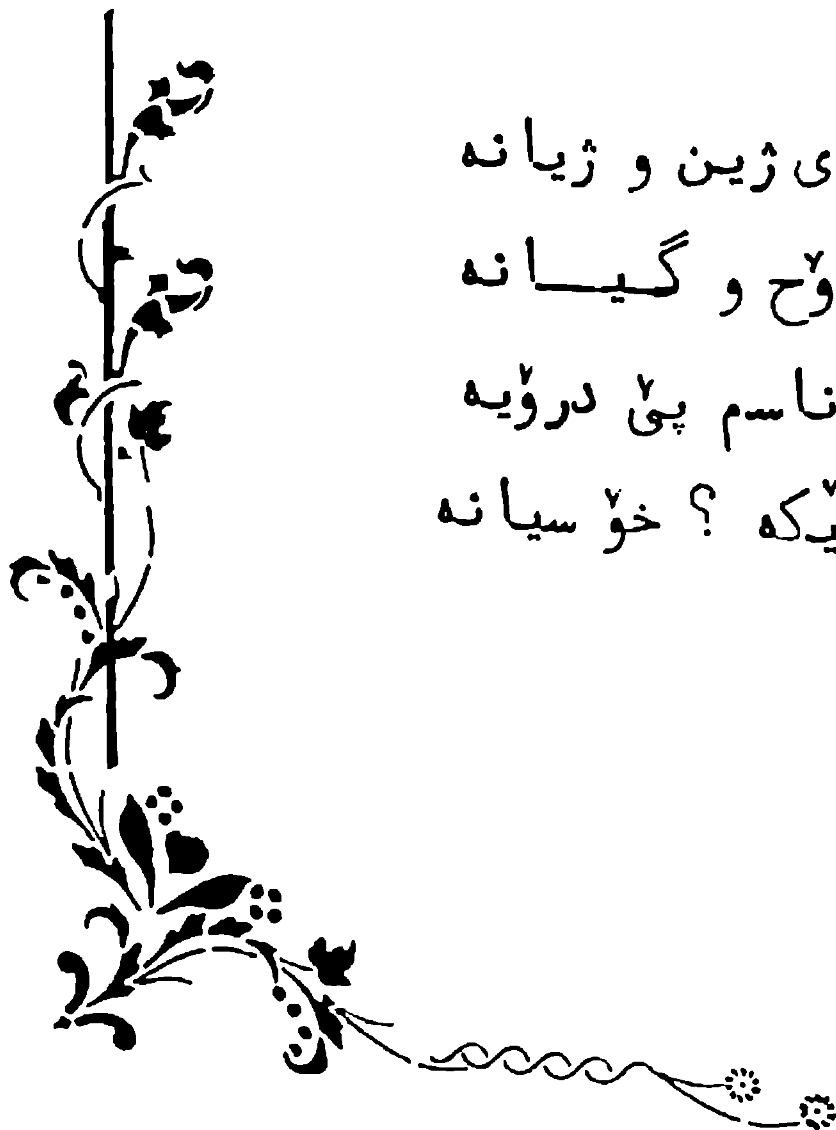
مژۆڵت تیری تیژی پڕ لە ژارە
برینی دڵ بە تیرێکت هەزارە
بە بەڵگەی ئەو هەمو ئەسرینی ئاڵە
لە گوێی دو چاوما دەبنە گوارە

٩٨

بە چاوی ڕۆشنی ئەو عارە قاوە
لە سەر کوڵمی گوڵت چەشنی گوڵاوە
قەڵاکەی (زێویە) و (دمدم) بە ئاهـ و
نزولەی عاشقێ، بون بە کەلاوە

٩٩

ئەوینی تۆم ڕچەی ژین و ژیانە
لەشم دوچاوتی ڕۆح و گیـــانە
وتەی ئەستێرە ناسم پێ درۆیە
گەلاوێژ کەی یەکێکە ؟ خۆ سیانە

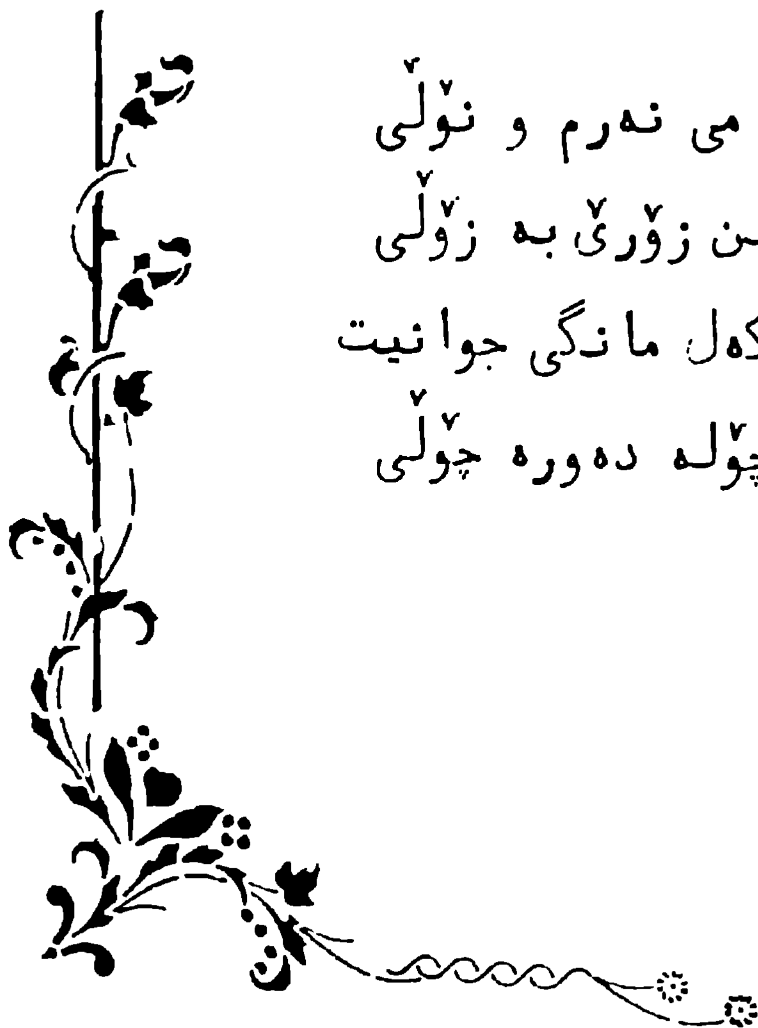
خەتایە مەر لەگەڵما بێ سەعاتێ
نە ، تۆ ئاسکی خەتای خێرت دەگاتێ
چ چاکەت قەت نەبو دەرهەق بە (کۆلیل)
خەتا فەرمو سەعاتێ نە ، حەیاتێ

مەفەرمو عارە کەس پێمان بزانێ
گری دڵ شورەیی و عەیبە چوزانێ
ئەوەی ئەمڕۆکە ڕسوا بو سبەینێ
دەبێتە خاوەنی ناوو نیشانێ

هەتا شلکی خەرامی نەرم و نۆڵی
بە قوربانت دەبن زۆرێ بە زۆڵی
کە ئاوابو لە کەل مانگی جوانیت
هەوارت چونکە چۆڵە دەورە چۆڵی

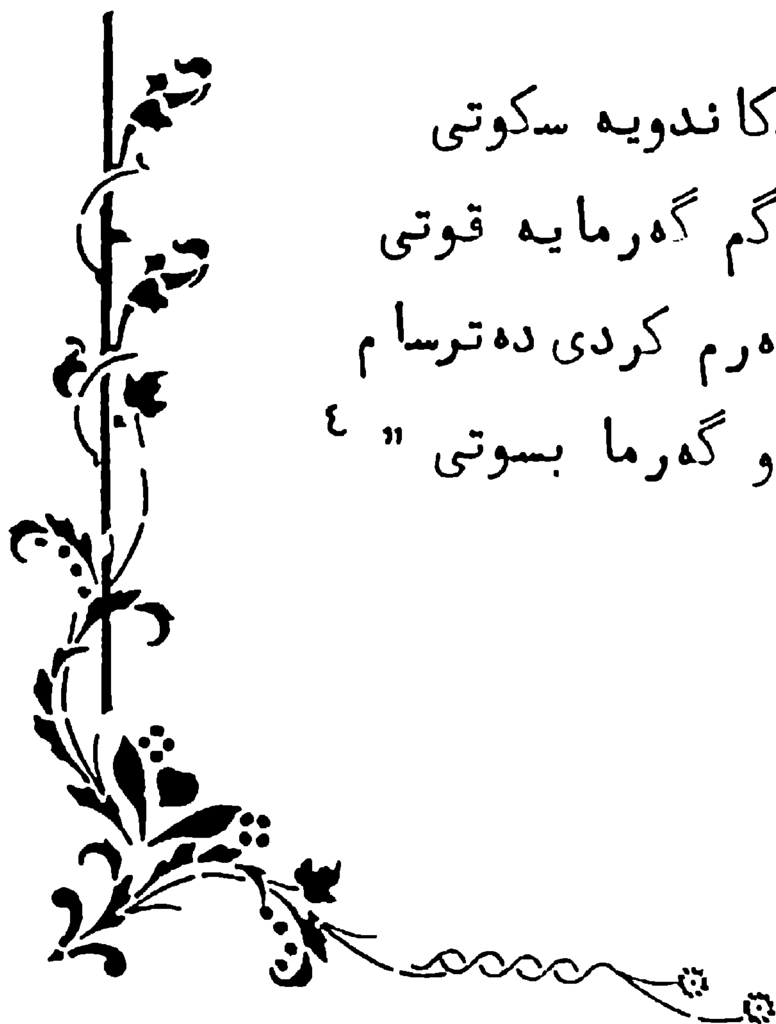
له عاسمانی ژیانم دا هەسارەی
له خەرمانی گیانم دا شەرارەی
ئەڵێن کۆ بونەوەی دو دژ مەحاڵە
کەچی تۆ ژین و، مەرگی ئەم هەزارەی

خودا تا کەی بسوتم بۆچناکەی
بناڵم هەر وەکو نەی بۆ شەمامەی
بە وەی وەی خواردمی دو حەی پەیا پەی
کەس و ناکەس بڵێن لەم شێتە حەی حەی!!

نەنەی وەک من شکاندویە سکوتی
نە دۆزەخ وەک زگم گەرمایە قوتی
" لە دل بویە دەرم کردی دەترسام
بە گریەی ئاگر و گەرما بسوتی " ٤

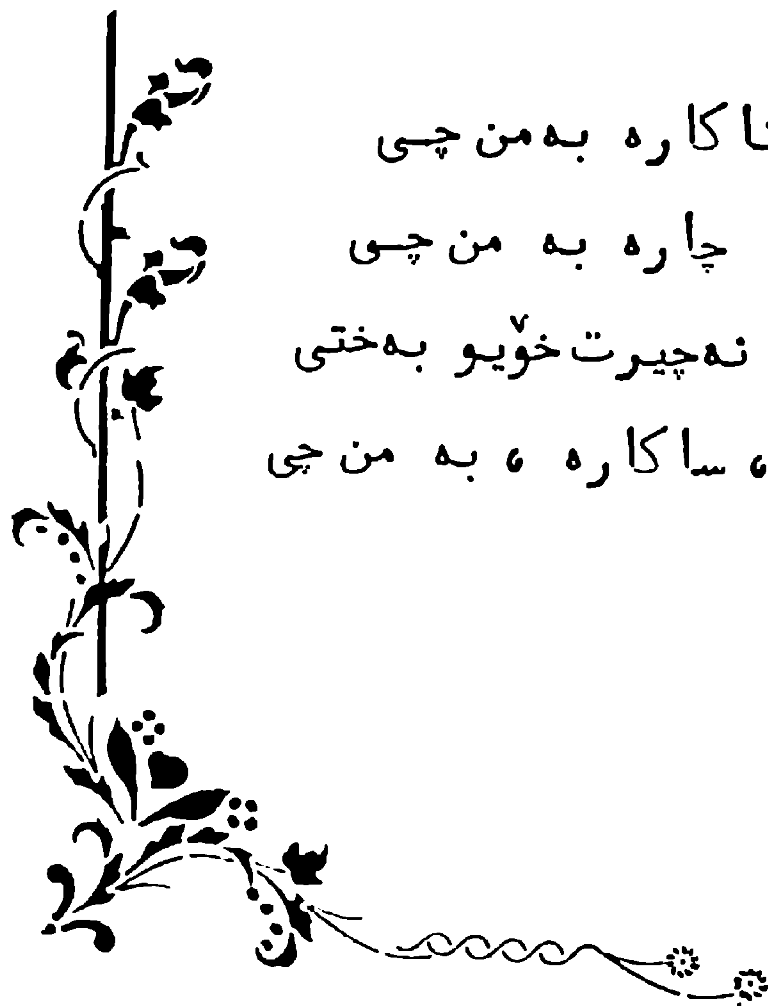
لە مانی نایە کێشانی کەمانی
برۆکانی بە پەنجەی پڕ لە مانی
لە تاوی تیرەبارانی مژۆڵان
بە پاوە سەر ئەنێتـۆ بۆ نەمانی

لەشی من قاووخی گەنجی نەداری
ئەوینی چارەڕەش گەنجینە داری
خەمی کۆسپی هەژاری بەس نەبو بۆم
گڕی عیشقی ئەتۆش هاتە کەناری

کەمەندی خۆت خەتا کارە بەمن چی
بە داوو بوتسیا چارە بە من چی
(عومەر) بوبە نەچیرت خۆیو بەختی
کزە ، کۆلیلە ، ساکارە ، بە من چی

ئەجەل فەرمووی شەوێ عومرت بە سەر چو

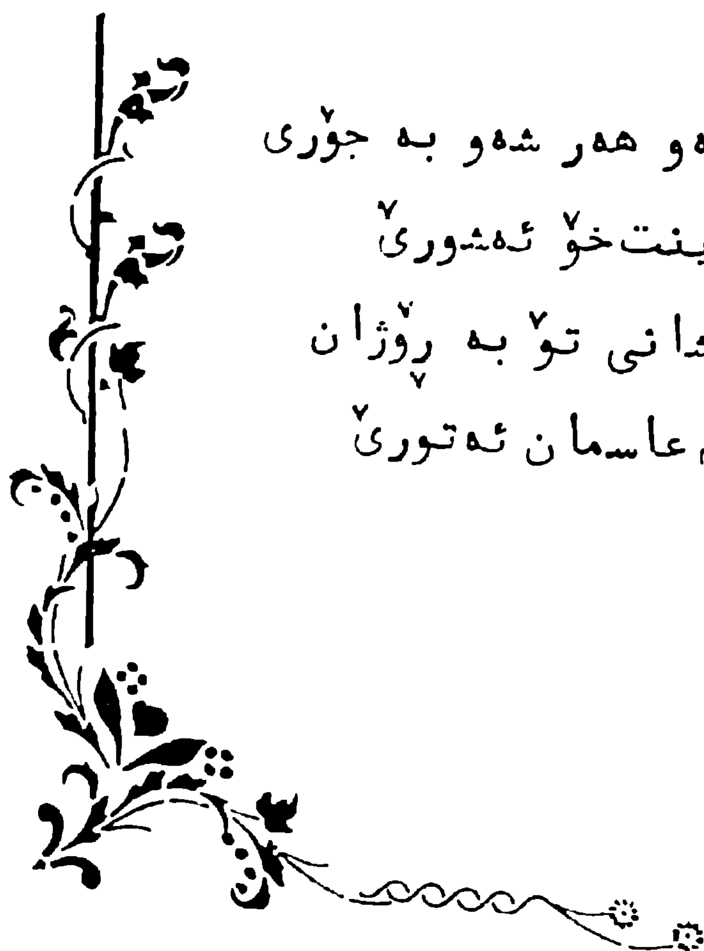
وەکو بیستومە فەرموتە بە لۆکێ
کە توشم بو بە توشی چاو چنۆکێ
بە دەستی خۆم نییە ئاخر عەزیزم
ئەتۆ بارانی من تینوی تنۆکێ

لە ژێر باری خەما نەمدا وچانێ
هەلوکم قەت نەبو قەت لە قچانێ
بە ماچێکت ئەوەن دڵ خۆشە (کۆلیل)
کەیەنکێ وەك درابێتە شوانێ

تریفەی مانگە شەو هەر شەو بە جۆری
لە بەحری پێکەنینت خۆ ئەشورێ
لە شەرمی دوڕ فشانی تۆ بە ڕۆژان
زریوەی پولەکەی عاسمان ئەتورێ

١١٢

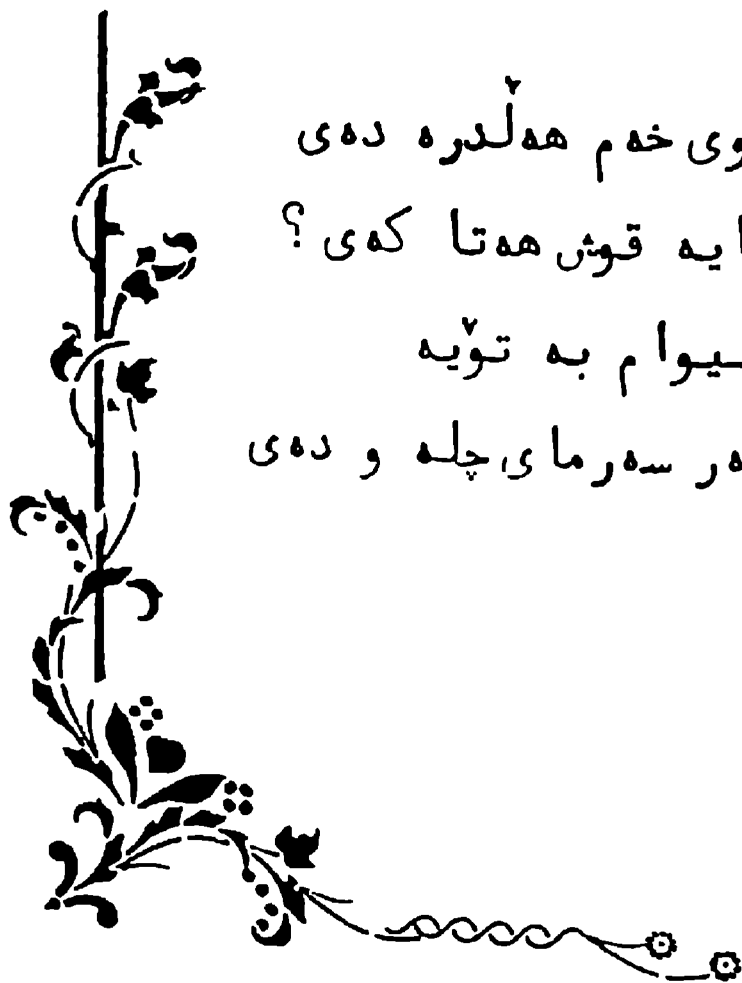
لە لوتکەی شیعرما وا گرشەیێکی
گەلاوێژ کوێر ئەکا هەر ورشەیێکی
ئەوەن تینوم بە ئاوی بەحری عیشقت
تەواو بتخۆمەوە هەر پڕشەیێکی

١١٣

کەنی نوقڵی نەباتی شەکری قەندی
بەهاری گوڵ فرۆشی دەوڵەمەندی
خەت و خاڵی منیش کیسەی فەقیرم
لە ڕوم نایە بڵێم ماچێ بە چەندی؟

١١٤

شەوەق سینگی شەوی خەم هەڵدرە دەی
ببیستم دەنگی بایە قوش هەتا کەی؟
کچی خۆری شپی هیوام بە تۆیە
ڕەقم بردۆ لە بەر سەرمای چلە و دەی

١١٥

قسەی تیژم دڵی ئاسن ئەپاچێ
لە تاوی خەو بە چاوی شوڵە ناچێ
گوڵم پەڕ پەڕ نەبیتۆ با بە شیعرم
دەمی شڕ بەستنی چاکە بە ماچێ

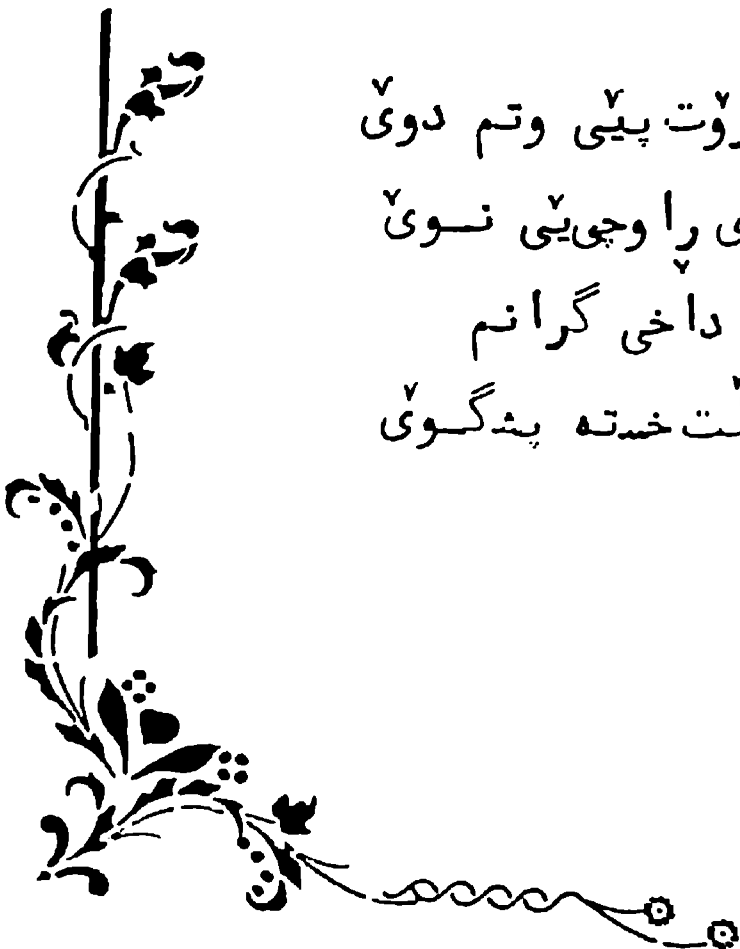
١١٦

لە عەتر و دیمەنا سەوزەی هەوەتوی
بە هەیبەت قەڵوەزەی چۆمی جەغەتوی
بە چۆکۆ گوڵ لە ڕوتا دادەنیشن
لق و پۆن چون ئەوان تۆیان بنەتوی

١١٧

زمانی چاوو ئەبرۆت پێی وتم دوێ
فریوی داوی ڕاوچیێی نوێ
لە ناخی دڵمەوە داخی گرانم
کە ماڵت دیءکە ماڵت خستە پشگوێ

١١٨

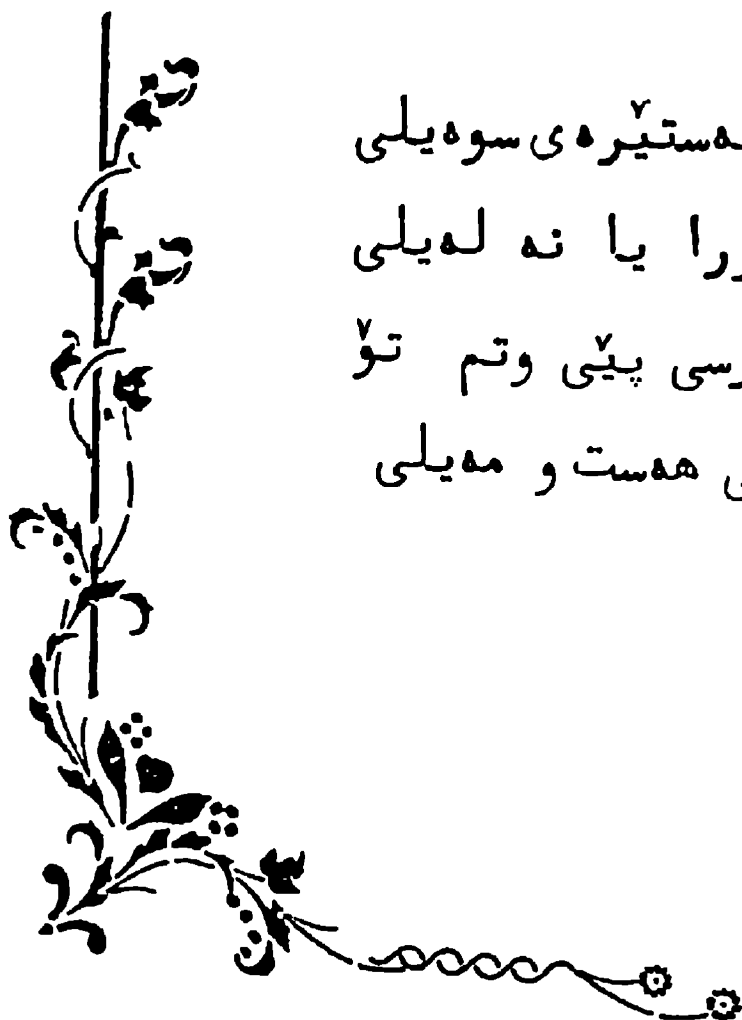
شناسێ وەك منت هەرگیز نەناسی
منی گێلیش لە خۆما تۆ شناسی
گوڵی باخی ئەوینم چەپکە چەپکە
چنی ، بۆ لاسەرەی لارێ بە ڕاسی

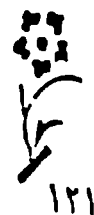

١١٩

وتم بەحرێکە ئەشکم بێ بن و پەی
هەڵت باکو نەلوشێ تەفرە تاکەی
وتی نامخاتە بن چون سوێرە، خوێیە
وتم شیرن دەبێ تا تۆی لە نێو هەی

١٢٠

نە مانگی تۆ نە ئەستێرەی سوهەیلی
نە شیرینی نە عەزرا یا نە لەیلی
لە ئاوینەم کە پرسی پێی وتم تۆ
وەکو خۆتی هەوینی هەست و مەیلی

١٢١

له چاوت چاوه‌کانم زۆری نۆشی
شه‌راوی نیو ته‌ماشا ڕۆژی خۆشی
به جاری ئێسته وا لێم بوی به دژمن
خه‌یاڵیشی بێته لات ڕوی لێ ده‌پۆشی

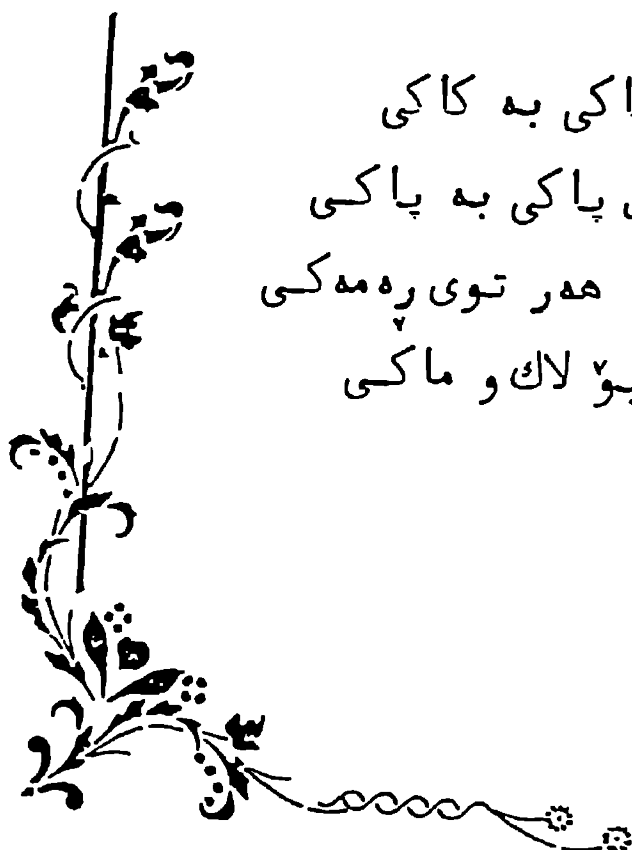
١٢٢

به ئه‌رکی شانی خۆم زانی له ئه‌رکی
ئه‌وینا ، با ده‌ره‌ك بێ، ببمه ده‌رکی
وه‌لێ ده‌رکی نه‌کردم به‌رکی ناکه‌س
نه زازا بو نه گه‌ڵباخی نه هه‌رکی

١٢٣

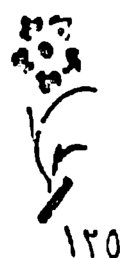
ده‌رو ده‌شتی دڵم کاکی به کاکی
گوڵی شین شینکه‌رن پاکی به پاکی
له ڕوگه‌ی عیشق دا هه‌ر توی ڕه‌مه‌کی
ده‌چیته سوژده‌وه بۆ لاك و ماکی

١٢٤

نەما پێم تین و تاوی باوی لاوی
بە خاوی وەر گەڕا گشتم تەواوی
لە بەر قاپی ئەوینت بێ مەتەق مام
وەرم بگری وەیا نە خۆت حەساوی

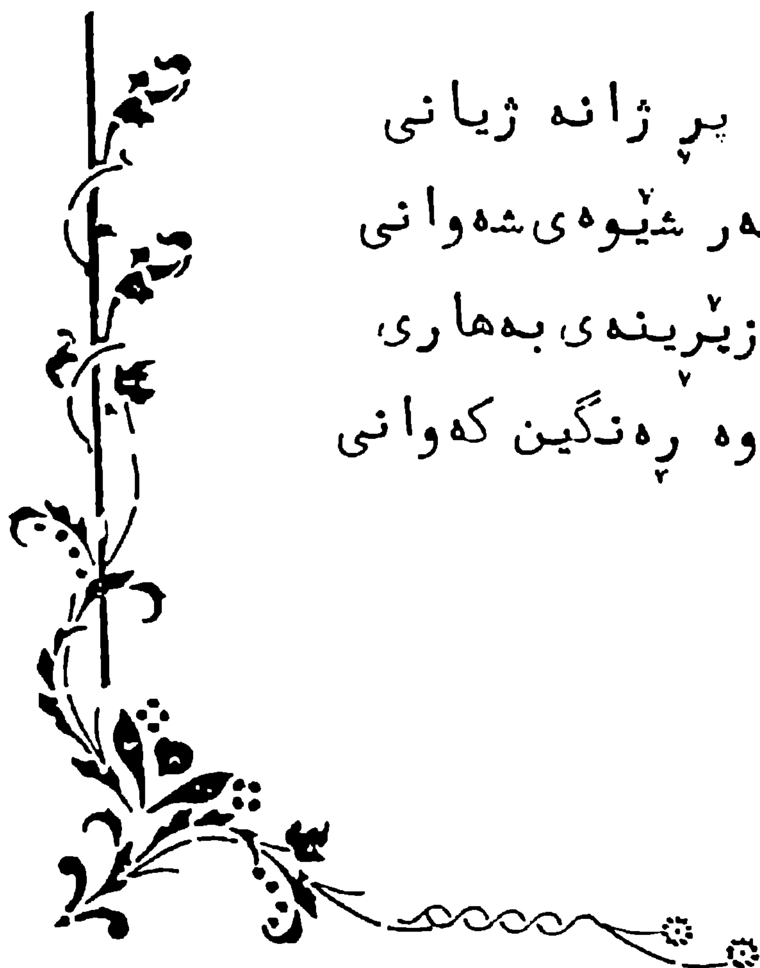
١٢٥

من ئەو هەنگەم لە شیلەی گوڵ بەری بێ
دژی چون هەنگەبوڵەی موشتەری بێ
کرینی بەرهەم و هەنگوینی شیعری
بە پوڵی بێ ڕەواج و لاتەری بێ

١٢٦

ئەوەی دو ڕەنگە پڕ ژانە ژیانی
ڕەشە ڕۆژی لە سەر شێوەی شەوانی
وەلێ تۆ کوڵکە زێڕینەی بەهاری
بە حەو ڕەنگیشەوە ڕەنگین کەوانی

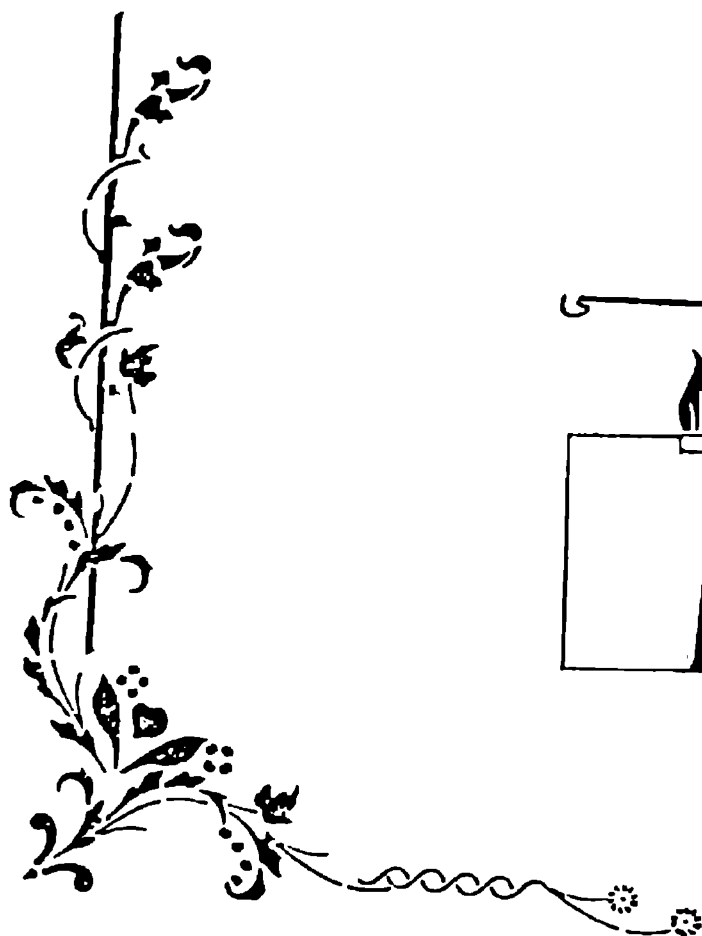

١٢٧

نە بۆنی جاڕی گوڵزاری بەهاری
نە بەژنی خەڵفی هەڵکەوتوی چناری
نە ئاهوی سرگی دەشت و مێر خوزاری
ئەتۆ بەختی ئەوینی بەختیاری

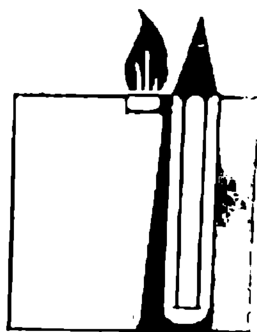

١٢٨

دڵی من دەنگی وەك زەنگ و جەرەس دێ
دڵی تۆ ترپە ترپی بۆ هەوەس دێ
دڵی من تۆی لە بەر تۆ خۆش دەوێ و بەس
دڵی تۆ ماتڵە تا چیم لە دەس دێ ..

دوایی

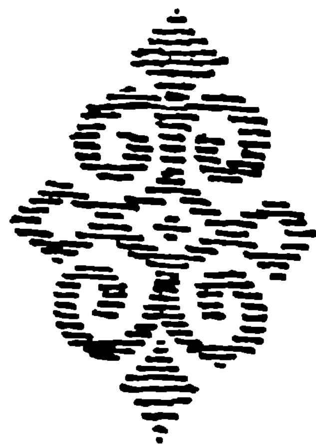
پەراوێز

١) ئەم مصرەعە لە فارسی وەرگیراوە ٠

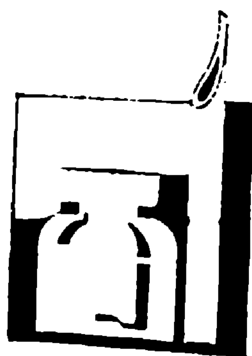
٢) ئەم مصرەعە هی حافزە ٠

٣) ئەم بەیتە هی نالی یە ٠

٤) لە هۆنراوەیەکی فارسی کەلك وەرگیراوە ٠

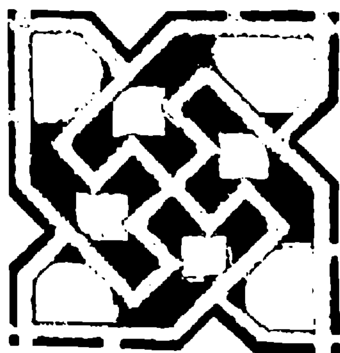
____

فەرهەنگوك

ئەنگواو : پێکـراو
بەرك : ڕقەون ، لەجباز
پلار : تـوانــج
تاو : لێزمە . " شـدّت ، سرعت " .
لێرەدا بە مانای هەوری پڕ بارانە
تمەس : گۆیا ، کەچی
تۆر : سـڵ ، بزێـو
توخن : بەلخـو ، توش
دلیق : شیلان . (دلیك) بروانە : عمید .
شۆفار : بەدکار ، جاسوس .
قچان : بەردی زلی بنکەی کایەی هەلوکێن .
ئەگەر هەلوك زۆر لە بەردە قچان
نزیك بیتەوە (بە قەد داری دەستی
هەلوکێن یا کەمتر) ئەڵێن : قـت .
کۆلیل : دڵپڕ و دڵ بە کوڵی گریان
کەزێ : بەلك ، پرچ
کەلی چڵکن : ملەیەکە لە نێوان دیواندەرە و
هەوشـار دا .

گزه	:	فیێل ، گزی ، گەڕ
گشت	:	١- بادراو ، کرژ ، دژی خاو .
		٢- هەمو
گل	:	ئێش ، دەرد ، جوڵە ، تل
لوك	:	وشتری نێر ، وشتری ڕەسەن
مێڵ	:	دژ ، (دوژمنی مەرگبڕی شت) - خال
هەتوان	:	مەرهەم

وكاران

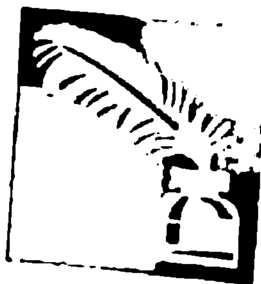
شیعر : مەلا عومەری ساڵحی ساحێب

ئامادە کردن : سەیید عەبدوڵلای سەمەدی

خەت : قاسم ی ئیسماعیل زادە

زیراکس : هێرۆ

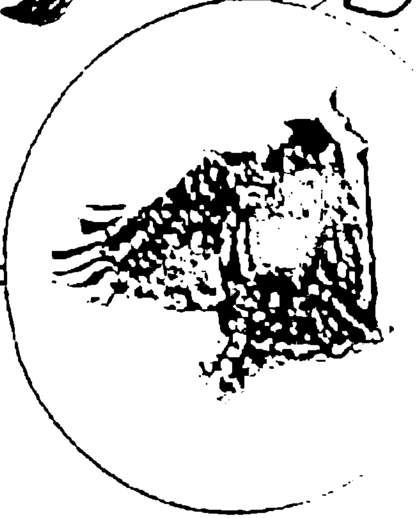
صحافی : ڕەشید زادە

ەڕۆک

بزەی شەو

چەپکێک لە شێعرەکانی
مامۆستا مەلا محەمەدی ساڵحی ساحێب

ع. گوڵبیل

ئامادە کردنی :
سەید عەبدوڵڵای سەمەدی

مەهاباد
١٣٦٧/١٩٨٨

ئەسرینی ئاڵ

ESRÎNÎ AL

وەرگێڕدراوەی بابی هەشتەمی گوڵستانی سەعدی

وەرگێڕانی :
مامۆستا مەلا محەمەدی ساڵحی ساحێب
ع. گوڵبیل

ئامادە کردنی :
سەید عەبدوڵڵای سەمەدی

مەهاباد
١٣٦٧/١٩٨٨

